ПОЙТАХТИМИЗ ГЎЗАЛ ВА КЎКАЛАМЗОР БЎЛСИН!

Тошкентни обод ва озода шаҳарга айлантирамиз

- БАРЧАНИНГ МЕҲНАТИ — УМУММАНФААТИ УЧУН
- ҲАР БИРИМИЗНИНГ БУРЧИМИЗ
- ЛЕНИН НОМЛИ ПАРК МАВСУМГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

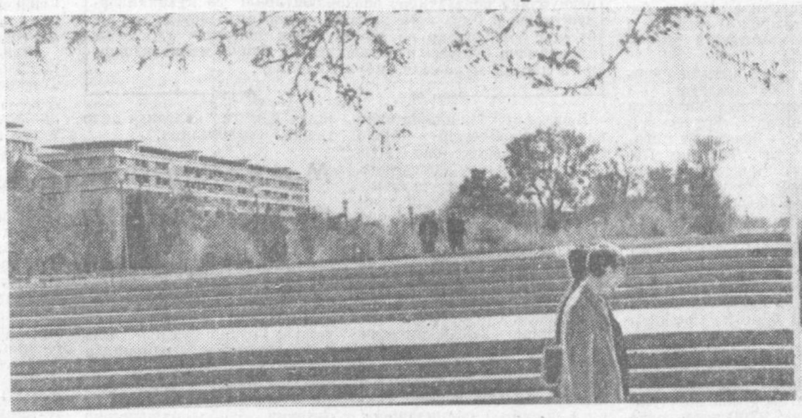

«КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ КАТТА ҒАМХЎРЛИГИ, МОСКВА, ЛЕНИНГРАД ВА РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИДАГИ БОШҚА ШАҲАРЛАРНИНГ МЕҲНАТКАШЛАРИ, МАМЛАКАТИМИЗДАГИ БАРЧА РЕСПУБЛИКАЛАР ХАЛҚЛАРИНИНГ БЕҒАРАЗ ЁРДАМИ ТУФАЙЛИ... СЕВИМЛИ ШАҲРИМИЗ ҚИСҚА МУДДАТ ИЧИДА ТИКЛАНИБГИНА ҚОЛМАЙ, БАЛКИ АМАЛДА ҚАЙТАДАН БУНЁД БЎЛДИ. ВАЙРОНАЛАР ЎРНИДА БУТУН-БУТУН ТУРАР ЖОЙ КВАРТАЛЛАРИ ҚАД КЎТАРДИ, КЕНГ ПРОСПЕКТЛАР ОЧИЛДИ, ЯНГИ БУЛЬВАРЛАР ВА МАЙДОНЛАР БАРПО ЭТИЛДИ, ЯНГИ НОЁБ КОШОНАЛАР ҚУРИЛДИ. КЕЙИНГИ ВАҚТЛАРДА ОБОДОНЛАШТИРИШ, КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ, ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚАНИ РИВОЖЛАНТИРИШ БЎЙИЧА БИРМУНЧА ИШЛАР ҚИЛИНДИ. БИРОҚ ҚЎЛГА КИРИТГАН ЮТУҚЛАРИМИЗ НЕЧОҒЛИК УЛКАН БЎЛМАСИН, БИЗ ЭРИШИЛГАН НАТИЖАЛАР БИЛАН КИФОЯЛАНИБ ҚОЛА ОЛМАЙМИЗ, КИФОЯЛАНМАСЛИГИМИЗ ҲАМ КЕРАК».

(КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг Тошкент шаҳар XX партия конференциясида сўзлаган нутқидан).

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 91 (2479). ПАЙШАНБА
18 АПРЕЛЬ, 1974 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЁШЛАР ҲАШАРИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли қишлоқ хўжалиги ирригацияси ва механизацияси инженерлари институтининг студентлари ҳам шаҳарни кўкаламзорлаштириш ва ариқларни тартибга келтиришда ибратли ишлар қилмоқдалар.

Машина ремонти ва технологияси факультетининг 2-курс студентлари ҳашарга чиқиб Горький проспектида юзлаб мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқаздилар. Ҳашарда студентлардан М. Абдуллаев, А. Ортиқов, Х. Нурматов, Н. Омоновлар бошқаларга намуна бўлишди.

ЭНГ ЁШ ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗГА

РЕПОРТАЖ

Бугун

В. И. Ленин номидаги янги болалар боғида «Отделстрой» трестига қарашли 24-қурилиш бошқармасининг А. Величкин бошлиқ комплекс бригада қурувчилари бўлажак манзарали бассейн учун темир арматураларни ўрнатишди. Бу икки метр чуқурликка ўрнатилди. Бу ерда ёш сузувчиларнинг кўплаб мусобақалари ўтказилади. Мусобақа иштирокчилари ва томошабинлар учун ҳамма қулайликлар мавжуд бўлади.

Бассейн яқинида бугунги кунда қурувчилар автошаҳарча қуришмоқда. ГАИ синфи ёнида, тўсилган майдон атрофида бўлажак кўчалар макети, кўприк ва чорраҳалар, шунингдек кўча қоидасига тааллуқли белгилар мавжуд. Бу ерда мунтазам равишда кичкинтойларимизга хизмат кўрсатадиган прокат пункти уларга ҳар хил машиналарни бериб, ёш шоферларни кўча қоидасининг асосий қоидалари билан яқиндан таништиришади.

Ҳозирги кунда бу ерда «Висотстрой» трестига қарашли 75-қурилиш бошқармасининг Г. Журавлёв бошлиқ бригада аъзолари ҳам ҳар дақиқадан унумли фойдаланган ҳолда соябонлар ва иккита кафе қурилиши ишларини тезкорлик билан олиб боришмоқда. Бундан бирида, шаҳар Советининг депутати, 75-қурилиш бошқармасининг комсорги, ғишт терувчи Людмила Нелюбина ишламоқда.

— Ҳаммадан ҳам яхши ишлаяпти, — дейди биз билан суҳбатда парк директори Х. Эрназаров. Кундузги ишларни илғор ғишт терувчи 150 — 160 процент қилиб бажармоқда. У ўзининг ишчанлиги билан бригададагиларга ўрнак бўлмоқда.

Юбилей объекти ҳисобланган бу боғда Тошкент театр санъати институти ва савдо техникуми студентлари умумхалқ ҳашарига чиқишиб, ҳар куни 50—60 киши ишламоқда. Бугун ҳам студентлар дарахтлар тагини оқлашиб, кўплаб ранг-баранг гуллар ўтказишди ва чиқиндиларни чиқариб ташлашди.

«Гордорстройремонт» трестининг 3-ремонт—қурилиш бошқармаси қурувчилари ҳам «Донрасимон» аттракционни монтаж қилиш ишларини бошлаб юборишди. Бугунги кунгача ярим иш бажарилди. Яна ўн кундан кейин аттракционни фойдаланишга топширса бўлади. «Сатурн», «Ветерок» аттракционлари ҳам фойдаланишга тайёр қилиб қўйилди. Ҳа, демай кичкинтойлар боғи ўзининг мавсумини бошлайди.

Ф. ОВЕЧКИН.

ЖОНАЖОН ШАҲРИМИЗ ЯНАДА КЎРКАМ БЎЛАДИ

«Яқинда мен пенсионер И. П. Петров билан учрашиб қолдим, — деб редакциямизга ёзибди газетхон В. Юрин.— У уй комитетининг раиси. Бу ажойиб инсон ўзининг бутун вақтини атроф территорияни ободонлаштириш ишига сарф этмоқда. Буни у ўзи учунгина қилаётгани йўқ, балки атрофдаги барча аҳоли учун жон куйдираяпти. Ана шу инсон ҳақида кошкийди газетангизда ёзсангиз. Ҳамма ундан ўрнак оладиган бўлади.»

Бундай мазмундаги хатлар редакция почтасида жуда кўп. Дарҳақиқат, шаҳримизни ободонлаштириш ишига фидоийлик кўрсатаётган жонкуяр жамоатчилар минг-минглаб топилади.

Бироқ юқоридаги мактубга тескари мазмундаги хатлар ҳам келиб туради. Уларни ўқиб, киши дили ранжийди.

«Мен Чилонзорнинг еттинчи кварталида истиқомат қиламан. Хонадонларимиз аҳолиси озодалик ишига умуман иштирок этмайди, десам нотўғри бўлади, албатта.— У-бу ишлар қилинаяпти. Бироқ бу асло қониқарли эмас. Бир қатор хонадонлар ёнгинасида ахлат уюмлари ҳосил бўлган тепаликларга кўзингиз тушади. Улардан кўпинча тутун бурқсиб туради. Ариқлар ҳам ахлатга тўла.

Мана шу ишларнинг ҳаммасига 3-ЖЭК ходимлари айбдордир, —деб қайд қилади ўз хатида В. Сергеев,— улар аҳоли ўртасида ҳеч қандай иш олиб бормаётирлар. Баҳор ўтиб бўлаяпти, лекин ҳалигача бизнинг хонадонлар атрофини тозалаш, саранжом-саришта қилиш бўйича ҳали бирор марта ҳам шанбалик ўтказилгани йўқ».

Бу ва шунга ўхшаган мактублар тошкентликлар ўз жонажон шаҳарлари озодагарчилиги ва ободончилигига, унинг гўзаллигига ва истиқболига бефарқ эмасликлари, улар бу масалада астойдил қайғураётганликларидан далолат беради.

Октябрь район меҳнаткашларининг республика пойтахтини янада гўзал ва кўркам қилиш бўйича барча ҳамшаҳарларимизга қилган мурожаатлари, ҳар бир тошкентлик мана шу хайрли ишга ўз улушини қўшиб, йигирма тўрт соатдан ишлаб бериши тўғрисидаги даъват шаҳримиз аҳолиси томонидан кенг қўллаб-қувватланди. Шаҳар кўчаларини кезар эканмиз, янги микрорайонларда бўлар эканмиз, корхона ва олий ўқув юртлари территорияларига разм солар эканмиз, биз бунга яна бир карра ишонч ҳосил қиламиз. Бугунги кунда, шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитети қарори билан ўтказилаётган ободонлаштириш икки ойлиги даврида ташкил этилаётган шанбалик ва якшанбаликлар катта ибратли роль ўйнаётир. Кўплаб ҳамшаҳарларимиз дарахт ва гул кўчатлари экишга чиқдилар, ариқларни тозаладилар, кўча ва хиёбонларни саранжом қилдилар. Бу йилги шанбаликлар ўтган йилдагига нисбатан ташкилий жиҳатдан анча пухта ўтди. Шуниси қувончлики, корхона, олий ўқув юртлари, мактаб коллективлари кўчат ўтқазишнинг ўзи билангина чекланиб қолмасдан, ўтқазилган ҳар бир дарахт ва бутани доимий парвариш қилиш зарурлигини ҳам ҳис этиб, «яшил дўстларимиз»ни авайлаб асрамоқдалар.

Мана шуларнинг ҳаммасида район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, депутат комиссиялари, кўплаб ЖЭКларнинг ташкилотчилик роли яққол кўзга ташланади. Улар ободонлаштириш икки ойлиги бошланиши олдидан аниқ план тузиб олган эдилар. Мана шу режалар изчиллик билан бажарилмоқда.

Ҳозирги пайтда кўпгина корхоналарда, олий ўқув юртларида, муассасаларда шаҳарни ободонлаштириш бўйича доимий ҳаракатдаги штаблар ва ташаббус кўрсатувчи группалар ташкил этилган. Улар шаҳримиз янада сўлим ва кўркам бўлиши йўлида жуда кўп ишлар қилмоқдалар. «Компрессор», агрегат заводлари, марказлашган юк ташиш трестининг 3-автокомбинати, «Энергосетьпроект», пиллакашлик фабрикаси, нон-кондитер комбинати, «Средазгипроводхлопок», давлат университети, политехника ва педагогика институтлари ҳамда бошқа жуда кўплаб муассасаларнинг коллективлари шаънига бугун биз илиқ гаплар айтгимиз келади. Улар фақат ўз территорияларини тартибга келтирибгина қолмай, балки ўзлари оталиққа олган кўча ва майдонлардаги участкаларни ҳам саранжом-саришта этдилар.

17, 23, 39, 40-ЖЭКлар, «Домбрабод», 1-Кисловодская, «Ҳасанбой», Ойбек номли ва бошқа маҳаллаларнинг активлари, бутун аҳолиси ҳам бу хайрли ишда жонбозлик кўрсатди. Жумладан, 17-ЖЭК ходимлари бугунги кунгача бир неча марта шанбаликлар уюштириб, бу ишга бутун аҳолини жалб этдилар. Улар ёрдами билан кўча ва ариқлар тозаланди, ахлатлар олиб чиқиб ташланди.

Ҳар биримиз ўз зиммамиздаги вазифани иложи борича кўнгилдагидек бажаришга ҳаракат қиламиз, албатта. Шундай экан бизнинг тер тўкиб қилган меҳнатимиз маҳсулини ҳар бир ҳамшаҳаримиз қадрлашини истар эдик.

Бироқ дўстларимиз меҳнати натижаларини қадрлаш бобида биз ҳамавақт ҳам тўғри йўл тутаяпмизми, деган савол туғилади. Биз ҳамавақт ҳам шаҳримиз озодалиги ва обод бўлиши йўлида чинакамига, астойдил жон куйдираяпмизми! Афсуски, бу масалада ҳали ижобий жавоб бериш қийин.

Тошкент кўзимиз ўнгида беқиёс даражада ўзгариб бораяпти. Гўзал бинолар қад кўтармоқда. Янги бульварлар ва хиёбонлар чирой очаяпти. Мана шуларнинг ҳаммаси бинокорларимизнинг ҳимматидир, уларнинг ижодий изланиши маҳсулидир. Бунинг учун, биз улардан жуда миннатдормиз. Лекин шу билан бирга, айрим эътирозларимиз ҳам йўқ эмас. Баъзида қурувчиларимизнинг хўжасизларча иш тутиши, ободонлаштириш масалаларига, шаҳарни озода, саранжом тутиш ишларига нисбатан лоқайд қарашлари бизни таажжубга солади.

Ҳамшаҳарларимиз қурувчилар томонидан ҳар хил коммуникация ишлари ўз муҳлатларида бажарилмай қўйилганлиги оқибатида қатор қийинчиликларга дуч келмоқдалар. Қатор кўчалар қазилгани ҳолича, ойлаб ташлаб қўйилади.

Бунинг натижасида, шаҳар кўчалари лой ва чангдан бўшамайди. Бу шаҳар ободонлаштирувчилари зиммасига яна қўшимча ташвишлар юклайди. Бир вақтлар кўчаларни яхлит асфальтлаш тўғрисида қарор қабул қилинган эди. Бу борада анчагина ишлар қилинди. Бироқ йўл билан ариқ оралиғидаги асфальтланмай қўйилган жойлар ҳали тўлалигича тартибга келтирилгани йўқ. Афтидан, бу масалада олмаоталиклардан ўрнак олиб, ерни бетонлаштириш билангина чекланиб қолмасдан, кўчанинг ҳар икки тарафида яшил йўлкалар барпо этиш мақбул бўлур эди. Ахир, ўз уйи қаршисидаги жойни тартибга солиш, уни кўкаламзорлаштириш ишига бир неча соат вақтини сарф этиш ҳеч кимга малол келмас.

Юқорида қайд этиб ўтилган масалалар муносабати билан, фаррошларнинг иши тўғрисида ҳам икки оғиз гапириб ўтишга тўғри келади. Кейинги йилларда уларнинг штатлари бир мунча кенгайди. Бироқ, бу ғамхўрлик ҳам кўчаларимиз ҳуснига дуруст бир таъсир кўрсата олмади. Районлардаги ободонлаштириш бошқармалари, ЖЭКлар фаррошлар иши устидан ёмон назорат ўрнатганлар. Бунинг натижасида, кўчалар ўз вақтида супуриб тозаланмаяпти, фаррошлар ўз ишларига панжа орасидан қараб келмоқдалар.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг 1972 йил 20 июнь қарорига биноан, шаҳар ободончилиги ва санитария қоидаларини бузган шахсларга нисбатан қатъий чоралар кўрмоқ зарур. Энг муҳими, тартиббузарларга нисбатан жамоатчилик ўз кучини ўтказа олиши лозим. Жамоат тартиби ва ободончилик қоидалари бузилиш фактларига ҳеч бир киши лоқайд қарамаслиги шарт.

20 апрель — «қизил шанбалик» куни. Биз шаҳримиз кўчаларига чиқамиз, кўчатлар ўтқазамиз, ариқ ва территорияларни саранжом-саришта қиламиз. Шу куни улкан кўламдаги ишлар бажарилади. Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик тўйини муносиб кутиб олишга қизғин ҳозирлик кўраётган Тошкентимиз янада кўркам ва гўзал бўлади.

Ҳар бир тошкентлик ана шу хайрли ишга ўз улушини қўшмоғи даркор.

Асосий вазифамиз

Пойтахтнинг Октябрь райони меҳнаткашлари ишдан бўш пайтларда шаҳарни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича муҳим тадбирлар ўтказиш ташаббуси билан чиқдилар. Бу ташаббусда район Советининг ободонлаштириш бўйича доимий депутатлар комиссиясининг роли катта бўлди. Депутатларнинг қандай ишлар олиб бораётганликлари ҳақида комиссия раиси А. Балаев ҳикоя қилади.

Биз комиссиямизнинг 12 аъзосига алоҳида-алоҳида иш участкалари ажратиб берганмиз. Масалан, депутат Р. Қодиров сайловчиларнинг ободонлаштириш бўйича наказлари бажарилишига жавоб беради, депутат Р. Хананов бозорларнинг тозалиги ва санитария ҳолатларини назорат қилади, депутат Самижонов эса маҳаллалардаги ишлар учун жавобгар. Ҳар ойда бир марта улар ўз участкаларидаги ишнинг бориши ҳақида ҳисоб беришади.

Аммо биз ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича катта ҳашарлар ўтказилаётган шу кунларда биргаликда иш олиб боряпмиз. Бошқа районларга қараганда бизда маҳаллалар кўп, йирик, завод ва фабрикалар эса оз. Ташкилий ишларнинг кўпчилиги шунинг учун ҳам маҳаллаларда ўтказилиши керак. Бу эса район Совети депутатлари , зиммасига катта масъулият юклайди. Шуни ҳам айтиш керакки, районда бирорта ҳам квартал ёки маҳалла комитети йўқки, уларда халқ хизматкорлари кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш бўйича тадбирларнинг республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги тобора яқинлашаётган шу кунларда ниҳоятда муҳимлигини тушунтирмаган бўлсинлар.

Биз ўз ишимизни қатъий план бўйича олиб борамиз. Ундаги кўпгина пунктлар қаршисида «бажарилди» деган белги ёзиб қўйилган. Жамоатчилик кучи билан янги парк барпо этилди, комиссия кўчаларнинг санитар ҳолатини текшириш бўйича мунтазам рейдлар ўтказмоқда. Умуман олганда бу соҳада коллективлар томонидан катта ишлар олиб борилмоқда. Масалан, Навоий кўчаси бўйлаб 8 минг метрдан ортиқ ирригация тармоқлари тозаланди, янги гулзорлар ва кўкаламзорлар барпо этилмоқда. Уларнинг умумий майдони 20 минг квадрат метрни ташкил қилади. Республиканинг 50 йиллиги номли проспектда ва унга туташ кўчаларда 11 гектар территория ободонлаштирилди. Бу ерда кўплаб дарахтлар, буталар, гуллар кўчати ўтқазилди. Ободонлаштириш ишларида «Средазгипроводхлопок», бадиий буюмлар фабрикаси, Бешқайрағоч, Янги шаҳар ва бошқа кўплаб маҳаллалар аҳли актив иштирок этмоқдалар. Аммо ҳали ҳамма жойда ҳам ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришнинг нақадар муҳимлиги тушуниб етилган деб бўлмайди. Масалан, спорт буюмлари ва ёдгорлик буюмлари фабрикаларида бу соҳадаги ишлар ёмон йўлга қўйилган. Аммо комиссия бу фактларни қайд этиш билангина . чекланиб қолаётгани йўқ. Яқинда ижроия комитетнинг йиғилиши бўлади. Унда юқорида номи қайд этилган корхоналарнинг директорлари ўртоқ Тян ва Собировлар ўз фаолиятлари ҳақида ҳисоб берадилар.

Афсуски, бизнинг ишимизда ҳам камчиликлар мавжуд. Баъзан бизнинг планимиз район ободонлаштириш бошқармасининг ишларидан олинган нусхага ўхшаб қолади. Район ижроия комитети билан алоқамиз ҳам етарли эмас — ўз ишимиз ҳақида кам ҳисоб берамиз. Бу масалада икки томондан ҳам активлик зарур.

Бундай узвий алоқанинг мисоллари бизда бор. Бир кундан кейин район меҳнаткашлари Бутунииттифоқ коммунистик шанбалигига чиқадилар. Бу кунга мўлжалланган вазифалар, шу жумладан, ободонлаштириш борасидаги ишлар ҳажми ниҳоятда улкан. Бу тадбирнинг ташкил этилишида ва ўтказилишида депутатларнинг роли беқиёс. Район партия комитети ва район ижроия комитети бизнинг олдимизга конкрет вазифалар қўйди, участкаларни белгилаб берди, зарурий методик ёрдам кўрсатди. Комиссия фаолиятига бундай эътибор унинг аъзоларини янада тўлароқ сафарбар қилади, иш натижасини яхшилайди.

КОМСОМОЛЛАР АНЖУМАНИГА

Тошкент комсомоллари ва ёшлари ВЛКСМ XVII съезди делегатларини Москвага тантанали кузатиб қўйдилар. Ана шу воқеа шарафига бағишлаб вокзал олди майдонида кўп кишилик митинг бўлиб ўтди.

Митингда политехника институтининг IV курс студенти, институт комсомол комитети аъзоси С. Иброҳимова, «Ташсельмаш» заводи токари, коммунистик меҳнат зарбдори В. Штан ва бошқалар Ўзбекистон пойтахтининг вакилларига қарата нутқ сўзлаб, уларга оқ йўл тиладилар.

Съезд делегатлари номидан Тошкент шаҳар комсомол комитети биринчи секретари Б. И. Бекмирзаев сўзлади.

ҲОВЛИ БОҒБОНИ

Николай Петрович ҳар куни эрта тонгда туриб балконга чиқиб ҳовлидаги боққа мароқланиб тикилади. Дарахтлар, гуллар кундан кунга яшнаб, ўсиб бормоқда. Мана кечқурун ёғиб ўтган ёмғир ҳавони аллақандай тозалаб, дарахтларни яшнатиб юборди.

Луначарский шоссесидаги 127-уйда яшовчи бу меҳнатсевар кишини ёшу қари ҳурмат қилади. Уни уй комитетининг раиси бўлгани учунгина эмас, балки ҳақиқий ташаббускор жамоатчилиги учун ҳам ҳурмат қилишади. Петровнинг пенсияга чиққанига анча вақт бўлиб қолди. Шундай бўлишига қарамасдан Николай Петрович Петров тиним билмайди. Кун бўйи уй атрофида куймаланиб юради: дарахтлар ўтқазади, гуллар экади. Ўқувчилар бу ишларда унга ёрдамга келишмоқда. Петров болаларни кўчатларни парвариш қилишга ўргатади.

У дарахтлар остида мириқиб ҳордиқ чиқарадиган жой барпо этди. Бу ерга стол ва скамейкалар қўйилган. Уйда яшовчилар мана шу ерда ўтириб ҳордиқ чиқаришади. Николай Петровичнинг режалари катта. У ҳовлини кўркам ва файзли оромгоҳга айлантириш ниятида.

Ю. Бутусов фотоси.

Ҳамма иштирок этди

Собир Раҳимов район меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги нишонланадиган юбилей йилида Октябрь район меҳнаткашларининг барча тошкентликларга қарата пойтахтимизни боғ-шаҳарга айлантириш борасидаги ташаббусларига қўшилиб, кўчат ўтказиш планини муддатидан олдин бажардилар. Улар 68 мингдан ортиқ дарахт ва 47 минг яшил тўсиқлар экишди. Пландан ташқари олинган мажбурият ҳам адо этилди.

Куни-кеча бўлиб ўтган умумхалқ ҳашарида ўн минг киши иштирок этди. Улар дарахт, яшил тўсиқ ва гуллар тагини юмшатиб, дарахтлар тагини оқлашди. Ҳашарда мактаб ўқувчилари, Глиэр номли музика мактаби, барча корхона ва маҳаллалар иштирок этишди.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

▲ **17 апрелда Польша пойтахтида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг навбатдаги кенгаши очилди. Биринчи мажлис СССР делегациясининг бошлиғи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев раислигида ўтди.**

▲ КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев кеча Варшавада Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Я. Кадар билан учрашди. Самимий, дўстона вазиятда СССР билан ВХР, КПСС билан ВСИП ўртасидаги ҳар томонлама қардошларча ҳамкорлик масалалари муҳокама қилинди.

▲ **КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин кеча Варшавада Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Советининг Раиси П. Ярошевич билан учрашди ва у билан суҳбатлашди.**

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ВА «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» ГАЗЕТАЛАРИНИНГ БУГУНГИ СОНИ ПАРТИЯ ВА СОВЕТ ОРГАНЛАРИ РАҲБАРЛИГИДА ШАҲРИМИЗДА ОБОДОНЛАШТИРИШ БОРАСИДА ОЛИБ БОРИЛАЁТГАН ВА БУНДАН КЕЙИН ҲАМ ОЛИБ БОРИЛАДИГАН УЛКАН ИШЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАДИ. СЎНГГИ ЙИЛЛАРДА РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИНИНГ ҚИЁФАСИ ТАНИБ БЎЛМАС ДАРАЖАДА ЎЗГАРДИ, У ЯНАДА ЧИРОЙ ОЧИБ ГЎЗАЛЛАШДИ. ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА РЕСПУБЛИКА КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НИШОНЛАНАДИГАН ЮБИЛЕЙ ЙИЛИДА ҲАМ УЛКАН ҲАЖМДА ИШЛАР БАЖАРИЛМОҚДА. 70 ДАН ЗИЁД ЮБИЛЕЙ ОБЪЕКТЛАРИ, ЯНГИ БОҒЛАР ВА ХИЁБОНЛАР ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛАДИ.

ГАЗЕТАЛАРНИНГ РЕДАКЦИЯЛАРИ ШАҲАРНИ ЯНАДА ОБОДОНЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИГА, БУ МУҲИМ ИШДАГИ ҚИЙИНЧИЛИКЛАР ВА МУАММОЛАРГА МУНТАЗАМ ЭЪТИБОР БЕРИБ БОРАДИЛАР.

ПОЙТАХТИМИЗ ГЎЗАЛ ВА КЎКАЛАМЗОР БЎЛСИН!

⊙ ТОШПИ СТУДЕНТЛАРИ ҲАШАРДА

⊙ БИНОЛАРНИНГ ТАШҚИ КЎРИНИШИГА ҲАМ ЭЪТИБОР БЕРИЛСИН

⊙ МИКРОРАЙОНЛАРДА СПОРТ МАЙДОНЧАЛАРИНИ КИМ ҚУРАДИ?

Сиз кўча бўйлаб сайр қилиб кетяпсиз. Агар йўлингизда фойдаланишга топшириладиган янги уй учраб қолса ажабланмайсиз албатта. Уй атрофида иш қизғин боради: охирги қурилиш механизмлари олиб кетилмоқда. Деразалар ювилиб, эшиклар бўёқ қилинмоқда. Бундай янги уй ёнидан кетгиси келмайди кишининг. Бу уйга кўчиб кирувчилар нақадар бахтиёр, деб ўйлайсиз беихтиёр.

Бу уйни бир ойдан кейин келиб кўрсангиз уни танимай қоласиз. Қарасангиз уй бундан ўн йил олдин қурилганига ўхшаб эскиб қолибди. Илгари мукаммал ва чиройли кўринган бино тўсатдан хунук бўлиб қолибди. Хўш, бунинг сабаби нимада? Сабаби — балконларда. Архитекторларнинг лойиҳасига кўра балконлар бино ҳуснига ҳусн қўшиши керак. Аммо айрим хонадонларнинг айби билан балконлар ана шундай хунуклашиб

БАЛКОН — УЙ ТАБАССУМИ

кетади. Баъзан балконлар кераксиз қақир—қуқурлар сақланадиган омборхонага айлантирилади. Бу ерда нималар йўқ дейсиз. Балконда бутун кўчага «ҳусн бағишлаб» турган кир-чирлар, кераксиз мебель ва турли-туман қоғозлар тиқилиб ётади.

Бундан бир ярим йил олдин шаҳар ижроия комитети сессияси қабул қилган қарорда хонадонларнинг балконларни ифлос ҳолда тутиши, кўча томонга қараган балконларга кир осиши тақиқланган. Бу қарордан ташқари ҳар бир квартира эгасининг ЖЭК билан тузадиган шартномасида балконларни сақлаш қоидалари белгилаб берилган. Яқинда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети янги қарор қабул қилди. Бу қарорга мувофиқ балконларни систематик равишда ифлос ҳолда тутаётган кишилар шаҳар марказидан шаҳар чеккасига кўчириб юборилади. Бу қарор пойтахтнинг ҳар бир хонадонига тушунтирилмоқда.

2-Қорақамиш массивига хизмат қилувчи Собир Раҳимов районидаги, бизнинг 23-ЖЭК ходимлари ҳам тушунтириш ишларини олиб боришди. Бу ердан қурувчиларнинг кетганига атиги 7 йил бўлди. Бироқ бизда ҳозирги кундаёқ коммунистик турмуш уйлари бор. М. Ковтун уй комитетига раис бўлган 8 ва Г. Гумарова раис бўлган 10-уйлар ана шундай коммунистик турмуш уйларидан ҳисобланади. Бу уйларнинг балконига назар солиш жуда кўнгилли. Улар бир ҳилда бўялиб, кўкаламзорлаштирилган. 32-уйнинг фасади тоза, чиройли.

Балконларни тоза сақлаш масаласи ЖЭКнинг 15 мартда бўлиб ўтган партия йиғилишида муҳокама қилинди. Уйларни Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигига тайёрлаш плани ишлаб чиқилди. Энди ҳар бир коммунист зиммасига конкрет вазифалар юклатилди. Улар маълум бир уйга бириктирилди. Шу уйнинг тозалиги ва тартиби, ташқи кўриниши учун уй комитети билан биргаликда у ҳам жавобгар.

Балконларнинг қиёфасини яхшилаш ишини биз уч хил йўл билан амалга оширишга ҳаракат қилаяпмиз. Биринчиси — балконларни бир хил бўёққа бўяш ва кўкаламзорлаштириш. Бу ишларни 24 ва 25-уйлардан бошлаймиз. Бу уйлар республиканинг олтин юбилейига намунали уйга айланиши керак. Биз бўёқлар, гул қутиларини тайёрлаб қўйдик. Тез кунлар ичида гул кўчатларига буюртма берамиз.

Балконлар қиёфасини яхшилашни бошқача йўли ҳам бор. Бир уйда яшовчиларнинг ҳаммасининг истагига кўра биз бир хилдаги пардалар тиктиришимиз мумкин. Бу пардалар унчалик қимматга тушмайди, уйларнинг ташқи кўриниши ҳам анча яхшиланади.

Лекин кўпгина хонадонлар ўз балконларига дераза ўрнатишни афзал билишади. Агар бу тадбир коллектив равишда ташкил қилинса биз буни албатта қўллаб қувватлаймиз. Лекин бу ерда баъзи қийинчиликлар бўлиши турган гап. Рамалар тайёрлаш ва ўрнатиш билан шуғулланувчи қурилиш ремонт идораларида битта буюртмани бажариш 200—250 сўмга тушади. Хонадонларнинг ўз балконига дераза ўрнатишга қарши эмаслигини ҳисобга оладиган бўлсак бу ишларни давлат ташкилотлари томонидан бажариб бериш қийматини шаҳар масштабида қайта қараб чиқиш пайти келмадимикан? Агар шу иш амалга оширилса буюртмалар жуда кўп бўлади.

Агар янги уйлар балконларига дераза ўрнатилган ҳолда фойдаланишга топширилса масала жуда яхши бўлар эди. Биз хонадонларнинг талаб ва таклифларини ўрганиб чиқдик. Маълум бўлдики, балконларга ўрнатилган рамалар ҳақини квартира тўловини вақтинчалик ошириш йўли билан тўлашга ҳеч ким қарши эмас. Шундай қилинганда қурилиш ишлари тугагач, бир ой ўтмасданоқ бизнинг уйларимиз қиёфаси янада гўзаллашган, чирой очган бўларди.

В. АБРАМСОН,
Собир Раҳимов районидаги 23-ЖЭК бошлиғи.

СТУДЕНТЛАР ОТАЛИҒИДА

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олишга тараддуд кўраётган Октябрь райони саноат корхоналари муассасалар, қурилиш, олий ўқув юртлари, маҳалла ва уй комитетлари қимматли ташаббус билан чиқдилар. Улар республика пойтахтини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича кенг ҳажмда ишлар олиб бориш ташаббусини бошладилар ва «Республика пойтахти гўзал ва кўкаламзор бўлсин» деб шаҳарнинг барча меҳнаткашларига қарата мурожаат қабул қилдилар.

Ташаббускорлар, ишлар қалай?

Биз ана шундай савол билан политехника институти комсомол комитетига мурожаат қилдик.

— Биз қабул қилган қароримизни бажараяпмиз, — дейди комсомол комитети секретарининг ўринбосари А. Алиев. — Институт йиғилишидан сўнг, Тошкент Политехника институти факультетлари ободонлаштириш бўйича бажарадиган ишларини бўлашиб олдилар. Жумладан, бизнинг институтимизга Анҳор канали бўйи (ўнг қирғоқ) ва Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти — Бўз сув каналидан Абай кўчасигача бўлган жойлар бириктиб қўйилди.

Ўтган бир ой мобайнида институт студентлари ўзларига бириктиб қўйилган территорияда анчагина ишларни бажардилар, 2700 погон-метр ариқларни тозаладилар. Биргина Ўзбекистон ССР 50 йиллиги, Абай, А. Дониш кўчаларининг ўзида 5 минг туп дарахт ҳамда бўта ва 15 минг туп ниҳоллар ўтқазилди.

Бундан ташқари, Тошкент Политехника институти юбилей объектлари — матлуботчилар уйи, телемарказ, Ёшлар уйи, цирк қурилишида оталиқ қилишга бел боғладилар.

— Мана шу қурилишларда, — деб ҳикоя қилади А. Алиев, — биз ҳар куни 30 дан 50 гача кишиларни жўнатяпмиз. Улар бу объектларда ёрдамчи ва ободонлаштириш ишларида кўмаклашишяпти. Агар институт бўйича оладиган бўлсак, районни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришда ҳар куни биздан 100—150 киши қатнашяпти.

Бажарган ишларимизни қатъий ҳисоб-китоб қилиб бориш мақсадида биз «Шаҳарни кўкаламзорлаштиришда машғул бўлган студентнинг ҳисоб карточкаси»ни тайёрладик. Жумладан, бу карточкада «Жонажон шаҳримизни ободонлаштириш қурувчиларнинг иши бўлиб қолмасдан, балки, бу ҳар биримизнинг ҳам бурчимиздир» деган сўзлар бор.

12 минг политехникнинг ҳар бири Тошкентни боғроғлар шаҳрига айлантириш борасида амалга оширган ишлари апрель ойининг охирига бориб ойдинлашади. Ҳозирча барча факультетларда шанбалик ва якшанбаликларни ўтказиш ва ободонлаштириш ишларини амалга ошириш бўйича институт ҳамда факультет штаблари бу борада барча ташкилий ишларни амалга оширишяпти.

Хўш, район кўчалари, хиёбонлари ва сув артериялари эгалари — ободонлаштирувчилар студентларга бириктиб берилган территорияда улар амалга оширган ободонлаштириш ишларига қандай баҳо беришяпти?

— Институт студентларидан мамнунмиз, — дейди районнинг катта агрономи В. Д. Бурковникова. — Улар ҳалол ва виждонан ишлашяпти, топширилган барча топшириқларни тез ва соз бажаришяпти. Айтайлик, агар улар ариқларни тозалашга киришган бўлсалар, ишни ярмига келганда асло ташлаб кетишмайди.

Меҳмонлармми? Йўқ, мезбонлар!

Бошланган ишни охирига етказишни биз ёшликдан биламиз. Лекин шунга қарамай, кўпчилик ана шу ҳақиқатни ҳатто студентлик давридаёқ унутиб қўяди. Биз бунга Октябрь районидан Куйбишев раайонига борганимизда яна бир бор ишонч ҳосил қилдик. Шунда менга районни ободонлаштириш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари В. Р. Габрильян ҳамроҳлик қилаётган эди.

— Мана бир қаранг-га, — деди у М. Горький проспектидан ўтиб кетаётганимизда бир группа ёшларни бизга кўрсатиб, улар Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигининг механизациялаш инженерлари институтининг студентларидир. План бўйича ана шу олий ўқув юртига Генерал Петров кўчасидан то Красновосточная кўчасигача бўлган проспект қисмида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларини олиб бориш топширилган. Ҳар куни институт ана шу ишларни бажаришга юз киши ажратиши керак. Бироқ, амалда шунча одам келмаяпти, оқибат-натижада бу ердаги бажариладиган ишнинг бир қисмини райониниг бошқа коллективларига қўшимча равишда топширишга тўғри келди.

Масалан, март ойида биз 40 ва 50-ҳунар-техника билим юртларининг юқори синф ўқувчиларига мурожаат қилишга мажбур бўлдик.

Мана бугун ҳам (11 апрелда чуқурлар қазишга Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтидан бор-йўғи 17 киши келибди. Бунинг сабаби нимада? Бунинг сабаби уюшқоқликнинг йўқлигидадир, — дейди В. Р. Габрильян. — Бу ерда мунтазам раҳбарлик сезилмайди. Бир ой мобайнида биз бу ерда дам институт проректорини, дам институт катта ўқитувчисини, дам жисмоний тарбия ўқитувчисини кўрдик... Гидромелиоратив техникумида эса бу ишга директорнинг ўзи бош-қош бўлаяпти. Шу туфайли ҳар куни биз улардан 50 киши олаяпмиз ва техникум Ф. Хўжаев кўчасида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича барча ишларнинг уддасидан чиқди. Яна улар М. Горький кўчасида Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти студентлари ўтқазмаган дарахтлар ва кавламаган чуқурларни кавлашда ҳам бизга катта ёрдам беришди.

Умуман олганда, бу йил бизнинг районимизда амалга ошириладиган ободонлаштириш ишлари ҳажми унчалик катта эмас. 30 та ташландиқ жойни саранжом қилишимиз лозим. Районимизда 42 мингта дарахт ва буталар ўтқаздик. Химия институти олдида, 13-трамвай халқасида, ёзги кино-театр рўпарасида ва бошқа жойларда янги дарахтзорлар ташкил этилди.

Ч. ВЛАДИМИРОВ.

Фармацевтика институтининг студентлари шанбаликда ўзларига қарашли территорияни ободонлаштиирш ишида актив қатнашдилар.

Муаммо ва мулоҳазалар

Кичик шакллар меъморчилиги. У қандай бўлиши керак?

⊙ БОЛАЛАР ЎЙНАЙДИГАН ЖОЙ ЙЎҚ.

⊙ ОБОДОНЛАШТИРИШ ЭЛЕМЕНТЛАРИ ТЎҒРИСИДА ТАШВИШ — РСУ ЗИММАСИГА.

⊙ ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИНИНГ ҚИММАТЛИ ТАКЛИФЛАРИ.

Янги уйга кўчиб кирар эканмиз биз энг аввало дарахтлар, буталар ва гул кўчатлари ўтказиш билан шуғулланамиз. Яшил дўстлар билан бирга яшаш бизга одат бўлиб қолган. Деразангиздан ям-яшил дарахтлар кўриниб турса, дарахтларга ин қурган қушларнинг сайраши эшитилиб турса қандай мароқли. Лекин ҳали бу камлик қилади. Биз микрорайонимиз территорияси талабга жавоб берарли даражада бўлишини, боққа ўхшашини истаймиз. Лекин ҳамма вақт ҳам уйдаги гап, кўчага тўғри келавермайди. Хўш, бунинг сабаби нимада?

Қурилиш қоидаларига кўра ҳар бир янги уйни ободонлаштириш комплексисиз фойдаланишга топшириб бўлмайди. Территорияни асфальтлаштириш, болалар ўйин майдончалари ва спорт майдончалари барпо этиш шу комплексга киради. Бу талаб баъзан формал равишда бажарилади — биз қум солинадиган қути, арғимчоқлари бор бўлган ўйин майдончасини кўришимиз мумкин.

Ваҳоланки, кварталлар спорт майдончаларининг типовой лойиҳалари бор. Типовой лойиҳаларда болалар ўйин майдончаларини жиҳозлашнинг жуда кўп элементлари кўзда тутилган. Бу ерда шведча девор, арғимчоқ, кўприкча, турник ва бошқа кўплаб спорт жиҳозлари ўрнатилиши керак.

Бу мақолани ёзишдан олдин биз Чилонзорнинг 24-кварталини айланиб чиқдик. Хўш, биз бу ерда ниmalарни кўрдик? Болалар майдончалари қаровсиз, қум солинадиган қутилар синиқ ва қумсиз ҳолда ётибди. Арғимчоқларда учиб бўлмайди. Панжаралардан кир қуритиш мақсадларида фойдаланилмоқда. Ҳовузнинг қирғоқлари ўпирилиб кетган, арғимчоқ ва скамейкаларнинг абжаги чиққан. Бу рўйхатни анча давом эттириш мумкин. Хўш, болалар ўйин майдончалари кичкинтойлар дам оладиган ва ўйнайдиган жой эмаслигига ким айбдор? Кундузги меҳнатдан кейин катталар ҳордиқ чиқарадиган жой йўқлиги учун-чи? Бу ерда ҳатто оддий ёғоч скамейкалар ҳам йўқ.

Бизнингча, бундай аҳволнинг юз беришига кичик шакллар меъморчилигининг оддий элементлари қаровсиз қолгани сабабчи. Ишчи кучи ва материал етишмаслиги учун уларни ремонт қилишга ЖЭКнинг қурби етмайди. Микрорайонлардаги майдончаларни жиҳозлаш учун зарур бўлган ускуналар билан таъминлаб ва ремонт қилиб турувчи ташкилот тузиш ҳақида ўйлаб кўрилса қандай бўларкин? Еки бўлмаса бу ишни тажриба тариқасида Чилонзор уй-жой бошқармаси қошидаги ихтисослаштирилган ремонт-қурилиш бошқармаси зиммасига юклатиш мумкин. Бу ремонт қурилиш бошқармаси ҳозирги вақтда Чилонзор уй-жой фонди ремонти билан шуғулланмоқда. Модомики шундай экан, нега энди бошқарма ҳамма микрорайонларга хизмат қилиши мумкин эмас?

Ҳаёт аҳоли яшайдиган пунктларни ободонлаштиришда, ҳовлилар, кўчалар ва майдонларни тартибга келтиришда кустарчиликка барҳам беришни талаб қилмоқда. Буни қандай амалга ошириш мумкин?

Бу ишга жамоатчиликнинг кенг доираларини жалб этиш зарур. Бу борада Горький шаҳрида амалга оширилган ишлар ибратли. Горький шаҳрининг Ленин районида жамоатчилик асосида меъморчилик бадиий совети тузилган. Кичик шакллар меъморчилиги ва ташқи ободончилик ишлари билан боғлиқ бўлган муҳим масалаларни ишлаб чиқиш шу совет зиммасига юклатилди. Унинг составига совет ва партия ходимлари, меъморлар, рассомлар, қурувчилар, кўкаламзорлаштирувчилар ва муассаса раҳбарлари киритилган.

Лойиҳалар муҳокама қилингач ва тасдиқлангач совет ўз тавсияларига қатъий риоя қилинишини талаб қилади. Советнинг планида у ёки бу ишни қандай бажариш тўғрисидаги кўрсатмалар берилади ва лойиҳага илова қилинади.

Совет муассаса раҳбарларига ва уй-жой коммунал бўлимларига маълум территорияларни безаш ҳақида тавсиялар беради. Балконларни, автобус ва трамвай бекатларини, ҳовлиларнинг территориясини кўкаламзорлаштириш тавсиялари ишлаб чиқилган. Совет инженерлик қурилиш институти билан яқин алоқа боғлаган. Бу институт коллективи совет тематикаси бўйича дам олиш зоналарини, типовой ҳовли спорт майдончаларини ободонлаштириш, пиёдалар ўтиш жойларининг лойиҳаларини ишлаб чиқади.

Советлар муассасаларида ҳам тузилган. Бу советлар ишни шундай йўлга қўйишганки, ишлаб чиқариш чиқиндилари ободонлаштириш мақсадлари учун ишлатилади. Бундай чиқиндилардан ахлат ташланадиган қутилар, боғ диванлари, балконлар учун ёғоч қутилар ва бошқа нарсалар тайёрлаш мумкин.

Горькийликларнинг тажрибасини ўрганиш ва бу тажрибаларни шаҳримизни мамлакатимизнинг энг гўзал шаҳарларидан бирига айлантириш мақсадида кенг қўллаш зарур.

Ю. БИРЕНБАУМ.

Янги микрорайонлар аҳолисига қурувчилар яшил зоналар ва қулай пиёдалар йўлкалари туҳфа этишмоқда.
СУРАТДА: Юнусобод массивидаги кварталлардан бирида. М. Нуриддинов фотолари.

Депутатлар хабар қилади

Қаровсиз бекатлар

Киров район Совети депутатлари жамоат автотранспорти бекатларининг аҳволини текшириб чиқдилар. Текшириш натижасида кўпгина автобус бекатлари ободонлаштирилмагани аниқланди. Масалан, 51 ва 60-автобусларнинг кўпгина бекатларида ўриндиқлар ва соябонлар йўқ. 44-маршрутда эса аҳвол ундан ҳам ёмон. Унинг 17-шаҳар касалхонаси ёнидаги охирги ва бошқа кўпгина бекатлари бутунлай ободонлаштирилмаган. Киров район ободонлаштириш бошқармаси бу камчиликларни тузатишга эътиборини қаратмоғи лозим.

А. ОЛЕНТЬЕВА,
Киров район Советининг депутати.

Ҳовлими ёки бозор растасими?

Мана икки йилдирки, Марказ-2 кварталидаги 24-уйда яшовчи кишилар ҳовлиларига «бостириб келаётган» Олой бозори биноларининг ҳамласини қайтаришга беҳуда уриниб келадилар. Ҳовли ҳозирги пайтда кўпчилик қатнайдиган кўчага айланиб қолган. Бу уйда яшовчилар ана шу масалада ёрдам сўраб депутатларга мурожаат қилдилар.

Мен шу илтимос бўйича бозор комитетига бордим.

Яқинда бозорга кириладиган янги дарвоза қурамиз, — дейишди у ердагилар.

Аммо бундай ваъдаларни 24-уйда яшовчилар жуда кўп эшитишган. Ҳозирча эса уларни ҳар тонгда турли хил маҳсулотлар олиб келган машиналар товуши, қабул қилиб олувчиларнинг қичқириғи уйғотади.

Бозор ходимлари бу уйга ўз муносабатларини тезда ўзгартиришлари керак. **Т. БОЙМУРОДОВ,**
Шаҳар Совети депутати.

Қоида нега бузилмоқда?

Кеч кирмоқда эди. Ёз кунларига хос енгил кийинган болалар тўп ўйнашар, иссиқ баҳор кунларидан завқланишарди. Шу пайт биз узоқда олов шуъласини кўрдик. Ёнғин эмасмикин? Йўқ. чиқиндиларни ёқишаётган экан, Крамский кўчасидаги 51-уйнинг шундоққина қаршисида, дарвоза ёнида эски увадалар уюми ётарди. Шамол аччиқ тутунни атрофга тарқатар, бир киши эса қўлидаги бел билан лов-иллаб турган «вулқонни» қўзғаб турарди.

Олча гулларига бурканган бу кўча шу тобда бизга ўз чиройини йўқотгандек бўлиб туюлди...

Олдимизда шаҳримиздаги барча районлар бўйича санитария ҳолатини бузувчилар ҳақидаги факт ва рақамлар қайд этилган ҳисобот турибди. Унда ўнлаб фамилиялар, ташкилотларнинг номи бор. Уларнинг кўпчилиги билан милиция-санитария ходимлари суҳбатлашишган. Ҳамması ҳам ўзини оқлашга ҳаракат қилади. «Машина сигналини эшитмадик», «у жуда кеч ёки жуда эрта келади», «бу ерга илгари ахлатлар ташланган экан, мен ҳам устига тўкдим», қабилидаги мисоллар шулар жумласидандир.

— Новомосковский кўчасидаги баъзи уйларнинг, масалан 29, 30-уйларнинг ҳовлисига кириб кўринг. Бу ерда деярли ҳамиша ахлатлар уюлиб ётади. «Автодормехбаза» хизмати ёмонлиги учун шундайдир, деб ўйларсиз. Йўқ. Эски каравотлар, чиқариб ташланган кир ювиш машиналари ва ҳатто холодильникларни олиб кетиш учун усти очиқ машиналар олиб келишга тўғри келади.

Ахлатларчи? Уларни олиб кетиш учун ҳар куни машина келади. Лекин барибир кеч кириши билан ҳар учинчи киши кўчага ахлат тўкади. Уйлар яқинидаги маҳалла аҳли ҳам уларга «кўмаклашади». Район ижроия комитетлари маъмурий комиссиялари, ЖЭКлар бундай қоида бузувчиларга қарши қатъий чоралар кўришлари керак.

Тошкент шаҳар Советининг 1972 йил 20 июндаги «Ахлатлар ва баргларни кўчаларда, боғларда, майдонлар ва ҳовлиларда ёқишни тақиқлаш ҳақидаги» қарори қандай йўл тутиш кераклигини кўрсатиб турибди. Аммо Киров районии бўйича олиб борилган текширишларда кўпгина муассасалар, ташкилотлар, ўқув юртлари айби билан ана шундай гулханлар ёқилаётганлиги қайд этилди. Бу иш қоидага хилоф эканлиги алоқа институти маъмурияти, 10-магазин директори Т. Расулов, 4-ГПТУ директорининг хўжалик ишлари бўйича ўринбосари В. Хўжаев ва бошқалар бир неча бор огоҳлантирилган.

«Баҳор» ресторани, «Ветерок» кафеси (Ленин район ошхоналар тресті), Ташхозкультторгнинг 3-магазини, 218 ва 31-мактаблар, 143-автобаза, 22-магазинлар ҳам шаҳар Советининг қарорига амал қилмаяптилар. М. Ҳасанов (Малогоспитальная кўчаси, 6), А. Нижних (Висотстройнинг 28-қурилиш бошқармаси сувоқчиси), Р. Связан (Қорақамиш массиви 113, 51 уй, 53-квартира) ва бошқалар доимий равишда ана шу қоидани бузмоқдалар.

Шаҳримизда яшовчи ҳар бир киши, ҳамма ташкилотлар санитария қоидаларига қатъий риоя қилсаларгина Тошкент янада гўзал бўлади.

Рейд бригадаси
М. ЖЎРАЕВ,
Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси санитария милицияси ходими.
А. ПЎЛАТОВ,
«Тошкент оқшоми» газетаси мухбири.
Э. АДАЙКИНА,
«Вечерний Ташкент» газетаси мухбири.

Редакцияга хат

Тартибга чақирилсин

Юнусобод массивидаги Б-1 микрорайонида жойлашган бизнинг 14-уй ёнида «Ташплодоовощторг»нинг 4-магазини бор. Аввало биз бундай қулайлиқдан хурсанд бўлган эдик. Кейинчалик эса аксинча... Юзлаб кишилар ҳар куни магазинга харид қилиш учун келишади ва улар орқага қайтишаётганда болалар майдончасини топтаб ўтишади. Натижада икки йил деганда болалар майдончасидан асар ҳам қолмади. Ҳамма нарсани топтаб, синдириб ташлашди.

Ҳовлимизда кир қуритадиган жой ҳам бор эди, лекин 4-магазин ходимлари бу хонани маҳсулот сақланадиган омборга айлантиришди. Бунинг устига улар омборни қаровсиз ташлаб қўйишган. Натижада маҳсулотлар ириб-чириб кетаяпти. Ёз келса омбор инфекция манбаи бўлиб қолса ажаб эмас. Шунинг учун ҳам 4-магазин ходимларини тезда тартибга чақириб қўйиш зарур.

Л. КОНОВАЛОВ.

Қурувчиларнинг чала ишлари

— Ер ости коммуникацияларини ўтказишда қоидани қўпол равишда бузаётганлар ҳам бор, — деб ҳикоя қилади давлат инспекциясининг катта инспектори А. Аулов. — Айрим кўчалар Тошкент шаҳар ижроия комитетининг махсус комиссияси белгилаб берган муддат аллақачон ўтиб кетган бўлишига қарамасдан кавланганича ётаверади.

«Главташкентстрой»га қарашли 8-трестнинг 2-қурилиш монтаж бошқармаси ишчилари ўтган йил кузида Ҳусанбоев кўчаси йўлини ва тротуарни кавлаб юқори кучланишли кабель ўтказишди. Аммо шу пайтгача қазиш ишлари олиб борилган йўлкалар асфальт қилинмаган. Натижада йўловчилар транспорт ҳаракат қилувчи йўл четидан юришга мажбур бўлишмоқда. 2-қурилиш монтаж бошқармасининг бошлиғи Б. Авакянцга тартиб ўрнатиш бир неча бор таклиф қилинди. Лекин, у ҳозиргача ҳеч бир чора кўрмаяпти.

Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари И. Р. Шоабдураҳимов раҳбарлигида ўтган мажлисда мавжуд тартиб-қоидаларни бажаришни истамаётган, ўзибўларчиликка, бошбошдоқликка йўл қўйган раҳбарлар қаттиқ танқид қилинди. Айниқса «Таштрансспецстрой» тресттнинг 2-қурилиш бошқармаси раҳбарлари шаънига кўпгина аччиқ гаплар айтилди. Қурилиш бошқармасининг бош инженери Э. Бегимқулов ёрдамчи пудратчи вазифасини бажармаётганлиги учун таънали сўзлар эшитди. Фактларга мурожаат қилайлик. 1973 йил ёзида 2-қурилиш бошқармаси ходимлари Толариқ кўчаси бўйлаб «Узторгодежда» базасининг биносига водопровод ўтказишди. Лекин қазилган траншея ҳозирги кунгача кўмилмасдан ётибди. Қурувчилар Миршаропов, Радость кўчаларида ҳам ишни мана шу тариқа чала ташлаб кетишди. Парфюмерная кўчаси бўйлаб водопровод магистралини ёткизиш ишлари жуда сустлик билан бормоқда. Шаҳар ижроия комитети белгилаб берган муддат аллақачон ўтиб кетди. Ишлар эса ҳамон ўлда-жўлда.

3-трестнинг 5-қурилиш бошқармаси бошлиғи М. Брок ҳам ўз масъулиятсизлигини нима билан оқлашини билмай ер чизиб қолди. У раҳбарлик қилаётган ташкилот Чилонзор кўчасидаги тротуарларни кавлашга кавлаб ҳанузгача асфальт қилмаяпти.

Весна кўчасида транспорт қатнови ўтган йилдан бери тўхтатилган. Натижада автобуслар бошқа кўчалардан айланишга мажбур бўлишаяпти. Бу транспортчиларга қанчалик қимматга тушаётганини ҳисоблаш қийин. Бунга Н. Ҳамидов бошлиқ Тошкент область «Ремстройгазмонтаж» бошқармаси айбдор.

11-«Висотстрой» трестининг 69-қурилиш бошқармаси ходимлари йўл қўйган камчиликка алоҳида тўхталиш лозим. Бу бошқарма ўтган йил кузидан бери Карл Маркс кўчасидан то Навоий номли театргача Киров кўчасининг тротуари бўйлаб юқори кучланишли кабель ўтказиш билан машғул. Шунча вақт бўлдики, пиёдалар лой ва чангга ботиб юришга мажбур. 69-қурилиш бошқармасининг бошлиғи П. Сарксов эса пиёдаларнинг қийналаётганига бепарво қараб келмоқда.

А. ҲАТАМОВ.

СУРАТДА: «Дорстройтрест»га қарашли 351-қурилиш-монтаж поезди ходимлари Сельмаш проездидаги тротуарни ана шу тариқа бузиб ташлашган.

Безаш ҳам санъат

ШАҲАРНИНГ ташқи қиёфаси ҳусни-ҳусн қўшиш ишида фақатгина архитекторлар ва қурувчиларгина эмас, балки манзарали-бадиий безаш санъатининг мутасаддилари ҳам қатнашадилар. Шаҳарни дид билан безаш Тошкент меҳнаткашлари ва унинг меҳмонлари учун ҳам муҳимдир. Ёдгорликлар ва ҳайкалларнинг жойини танлаб ўрнатиш, реклама ва панноларни чиройли безаш, ҳамма жойда ёритиш воситалари бўлиши, скамейкалар, урналар ва бошқа нарсаларни ўрнатиш шаҳар чиройини очади.

Ана шу борада, айниқса, кейинги пайтларда бир қатор ишлар бажарилди. Шаҳарда монументаль санъатни ривожлантириш ишлари жонланиб кетди. Дзержинский, Беруний, ҳалоскорлик жангчиси, Шастрига ҳайкаллар ўрнатилди ва ўрнатилмоқда. Бир қатор мактабларда космос баҳодирлари Пацаев, Волков, Добровольскийларнинг бюстлари ўрнатилди.

В. И. Ленин номли майдонда реконструкция ишларини олиб бориш ва революциянинг улуғ доҳийсига янги ҳайкал ўрнатиш Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари учун катта воқеа бўлмоқда. Яқин келгусида Пушкин ва Горькийга ҳайкаллар ўрнатилади. Собир Раҳимов, Абдулла Қаҳҳор, Отахонов, Саркисев, Зиёмов, Қори Ниёзий бюстлари тайёрланиб, улар олий ўқув юртлари, техникумлар ва мактабларга қўйилади. Айни пайтда, Кафанов номли боғдаги биродарлик қабристонида ва Волгоград кўчасидаги қабристонда реконструкция ишлари олиб борилмоқда.

Ҳозирги пайтда мавжуд бўлган, илгари вақтларда қурилган биноларнинг ташқи қиёфаси ҳам ўзгариб бораяпти. Бу борада, асосан корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар маъмуриятлари ғамхўрлик қилмоқдалар. Машинасозлик бўйича давлат лойиҳа - конструкторлик ва технология бюроси биносининг ташқи томонлари сифатли пардозлашдан чиқарилмоқда. 153-қурилиш тресги, «Узбекгидроэнергострой», автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги ва бошқа муассасалар маъмуриятлари ўз биноларини ёритиш ва нурли реклама системаларини янгилаш бўйича берилган топшириқларини уддаладилар.

Тошкент шаҳар совети ижроия комитети ободонлаштириш бош бошқармасининг буюртмасига биноан «Узгипротяж п р о м» институти Алишер Навоий асарлари мавзусида паннони реставрация қилди. У Навоий кўчасидаги Марказий телеграф биноси рўбарўсида ўрнатилган.

Шу ерда яна бир нарсани уқтириб ўтиш лозимки, шаҳарнинг ташқи кўринишини безаш ҳамма учун ҳам муҳим иш бўлиб қолмаётир. Республика қишлоқ қурилиши министрлиги, алоқа, савдо, енгил саноат министрликлари, шу жумладан бир қатор ташкилотлар архитектура ишларининг эскизли-лойиҳалари н и бажармадилар. Шаҳар уй-жой бошқармаси эса бирорта топшириқни ҳам расмийлаштирмади. Шаҳар халқ маорифи бўлими бир қатор мактабларнинг ташқи безагини амалга оширмади. Тошкент политехника институти ётоқхоналари, қурилиш техникумлари, Фрунзе савдо маркази, кинолаштириш бошқармаси, трамвай-троллейбус бошқармаси ва бир неча ташкилотлар ўз биноларининг ташқи безаги ҳақида мутлақо бош қотирмаётирлар.

Турли хил панноларнинг тематикаси ва бадиий ижро этилиши бўйича ҳамон камчиликларга йўл қўйилмоқда. Ҳамма вақт ҳам улар муҳим масалаларга бағишланмаётир, кўпгина ҳолларда улар бадиий дидга жавоб бермайди. Ана шу ишларни яхшилаш мақсадида, чиндан ҳам, кейинги пайтларда қатор тадбирлар белгиланди. Тематикалар ва эскизларни такомилига етказиш ишига мутассадди ташкилотлар раҳбарлик қилмоқдалар. Уларни район партия комитетлари тасдиқламоқда. Натижада яқин вақтлар ичида кўчаларда, майдонларда, проспектларда «Тошкент — дўстлик шаҳри», «Ватанга беш миллион тонна пахта берамиз», «Яшасин халқлар дўстлиги», «Ўзбекистон ССР 50 йиллигини муносиб кутиб олайлик», «Шон шарафлар сенга, орденли Ўзбекистон!» ва бошқа темаларда паннолар пайдо бўлади. Бу паннолар юксак бадиий нафосат билан тайёрланмоқда.

Панно масаласидаги ишлар йўлга қўйилган бўлса, манзарали—бадиий безаш ишларининг бошқа турлари бўйича силжиш бўлмаётир. Масалан, кичик архитектура формаларини олайлик. Биз бу борада бошқа шаҳарлардан маълум даражада орқада қолаётирмиз. Айтайлик, Сочи шаҳридаги бири-биридан чиройли скамейкалар, катта гулдонлар, урналар, айвонлар кишининг диққатини дарров тортади. Бу ишларнинг ҳаммаси ўйлаб дид билан бажарилган. Бизда қуриган дарахтларни кесиб ташлашга одат чиқаришган. Аслида ана шу қуриган дарахтларнинг танасидан чиройли ҳайкалчалар қилинганида жуда соз иш бўлган бўлур эди. Бизда ана шу ишларга мутлақо эътибор берилмаётир.

Шаҳарни ёритиш ишлари ҳам бир хилда, кўримсиз ҳолда амалга оширилмоқда. Ёриткичлар ҳамма жойда шаблон тарзда ўрнатилган, айниқса, янги уй жой районларида буни яққол кўриш мумкин. Нурли реклама Тошкентнинг замонавий ривожланиш талабларига жавоб бермаётир. Унинг қисмлари кўпинча ишдан чиқиб туради, улар тузатилмасдан қолиб кетаверади. Бир марта ўрнатилган нурли реклама кейинчалик янгиланмайди.

Кўчаларнинг номларини билдирувчи тахтачалар ўрнатиш иши ҳам тартибга тушмаган. Бундай тахтачалар ҳамма жойда ҳам ўрнатилган эмас, уйларнинг тартиб номерлари кўпгина ҳолларда палапартиш ўрнатилган.

Бизда шаҳарни безаш ишлари билан деярли йирик ва ўртача ташкилотларнинг бир қанчаси шуғулланади. Ўзбекистон ССР бадиий фондининг «Рассом» комбинати асосан паннолар, транспарантлар, безашнинг бошқа турларини тайёрлайди. Республика маданият министрлигининг тажриба ҳайкалтарошлик-ишлаб чиқариш комбинати ободонлаштириш бош бошқармасининг монументаль безаш бўйича топшириқларини бажариб беришни ўз зиммасига олган. Республика савдо министрлигининг савдо жиҳозлари комбинати ўз вазифасини адо этмоқда. Нурли реклама билан шаҳар нурли ёритиш идорасининг корхонаси шуғулланмоқда. Тошкентни безаш бўйича буюртмаларни Ўзбекистон ССР халқ хўжалик ютуқлари кўргазмасининг бадиий лойиҳа устахонаси бажармоқда. «Ташгипрогор» институти қошида нурли безаш бўйича лойиҳа группаси ишлаб турибди. Архитектура - планлаштириш бош бошқармасининг шаҳар қурилиши совети катта ишларни олиб бормоқда. Бир қатор истироҳат боғларида, спорт ва ўт ўчириш жамиятларида савдо ва маиший хизмат кўрсатиш муассасаларида, кинолаштириш бошқармасида бадиий безаш устахоналари бор.

Ана шундай турли хил корхоналарнинг бир қанчасига раҳбарлик қилиш, уларнинг фаолиятини ягона мақсадга йўналтириш, ишларини мужассамлаштириш анча мушкул ишдир. Чиндан ҳам, шаҳарда бадиий совет ишлаб турибди. Бу совет бир қатор тадбирларни амалга ошираётган бўлса ҳам, амалда ҳамма ишларни қамраб ололмаётир. Балки, Москва шаҳри мисолида оладиган бўлсак, Тошкентда ҳам шаҳар қиёфасини безаш махсус бошқармасини тузиш вақти аллақачон етиб келган.

И. АЛИМОВ.

ПОЙТАХТИМИЗ ГЎЗАЛ ВА КЎКАЛАМЗОР БЎЛСИН!

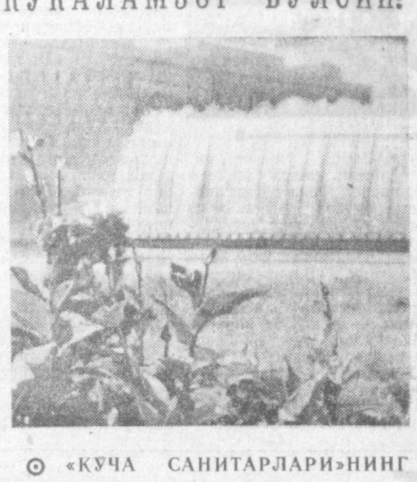

⊙ «КЎЧА САНИТАРЛАРИ»НИНГ ФАОЛИЯТИ НАЗОРАТ ҚИЛИНМАЯПТИ.

⊙ ЙЎЛКА САМОСВАЛЛАР УЧУН ЭМАС.

⊙ НУРЛИ РЕКЛАМА ВА УНИНГ МУАММОЛАРИ.

СТУДЕНТЛАР ҲИММАТИ

Транспорт инженерлари институти студентлари 20 -апрель — коммунистик шанбалик олдидан бирмунча ишлар қилмоқдалар. Улар шанба, якшанба кунлари ҳашар уюштириб, институт территориясини ободонлаштирмоқдалар.

Студентлар уюштирган шанбаликларда 350 туп манзарали ва мевали дарахт кўчатлари, 3500 туп ҳар хил гул кўчати, 250 туп бута экилди, 150 туп дарахтга шакл берилди.

Куни— кеча бўлган шанбаликда 470 студент, 248 ишчи-хизматчи қатнашиб, бирмунча ибратли ишларни амалга оширди. Рўмол арисининг 250 метри, 35 метр бетонли ариқ тозаланиб, 25 тонна ахлат шаҳар ташқарисига олиб чиқиб ташланди. Гулзорлар тартибга келтирилди.

Студентлар коммунистик шанбалик куни янада унумли меҳнат қилиш тадбирларини белгиладилар.

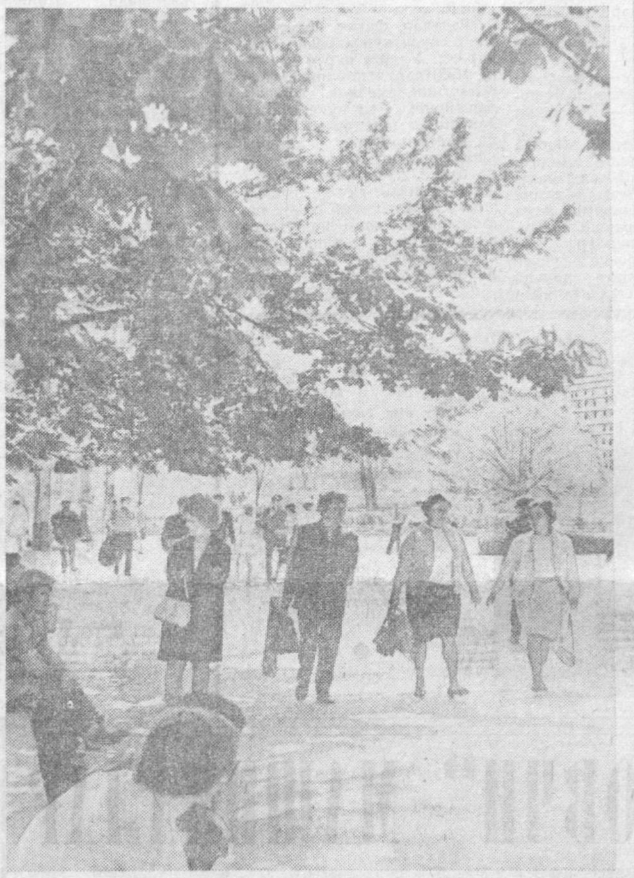

Шаҳримиз йилдан-йилга чирой очиб бормоқда. Кўпгина янги хиёбон ва бульварлар тошкентликларнинг мириқиб хордиқ чиқарадиган манзилига айланди.

СУРАТДА: В. И. Ленин номли бульварда.

М. Нуриддинов фотоси.

ФАРРОШ ДЕГАНДА...

Ҳамшаҳарларимиз орасида шундайлари ҳам борки, улар икки қадам нарига бориб қўлидаги папирос қолдиғини ахлатдонга ташлаш ўрнига оёқлари остига irғитишади. Яна шундай ҳолларнинг ҳам гувоҳи бўлиши мумкин: кўп қаватли биноларда яшовчилар олма қолдиқлари ва шунга ўхшаш рўзғор чиқиндиларини тўғри келган томонга улоқтиришади.

— Ҳеч киси йўқ,— дейишади ана шундай сурбетлар.— Мен ифлослантирдим, фаррошлар тозалаб олишади. Бу —уларнинг вазифаси.

Ҳеч қачон бундай ҳолларга муросасиз муносабатда бўлмаслик керак. Бундан ташқари, у одоб-ахлоқимизга ҳам зиддир. Кези келганда фаррошлар тўғрисида икки оғиз гапиришга тўғри келади. Чунончи, оқшомхон Т. Хабибуллин редакциямизга қуйидагиларни ёзади: «Эрталаб соат 7, 8, 9, 10 ларда ишга шошилиб кетаётганингда фаррошларнинг кўча супуришаётганига кўзингиз тушади, бунинг устига уларнинг чангитишини айтмайсизми? Ана шу чанг аралаш ҳаводан йўловчилар нафас олиши ҳеч кимга сир эмас. Энгельс, Хўжаев, С. Раҳимов, ҳатто, Навоий кўчаларида ҳар куни бундай ҳолнинг гувоҳи бўлиш мумкин.

Мен Куйбишев, Уфа, Оренбург, Олмаота, Душанба шаҳарларида бўлганман. Бу шаҳарларда фаррошлар кўчаларни тунги вақтларда тозалашади. Шаҳримизда ҳам ана шу тартибни қўллаш вақти келмадимикан?

Ҳа, аллақачон шундай бўлиши керак эди. Бу ҳақда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг 1972 йил 20 апрелда қабул қилган қарорида қуйидагилар ёзилган: «Шахсий фойдаланиш турар-жойига эга бўлган ташкилотлар, корхоналар, муассаса ва гражданлар ўз территорияларини эрталабки соат 7 гача супуриб-сидиришга улгуришга мажбурдирлар. Кун бўйи ана шу жойларда дил қувнайдиган тозалик ҳукмрон бўлиши лозим».

Хўш, нима учун бу қарор тўлиқ бажарилмаяпти? Бунинг устига бошқа бир қатор камчиликларга йўл қўйиляпти? Шаҳар турар-жой бошқармаси эксплуатация бўлимидан шундай изоҳ беришди: фаррошлар ўз иш жойларини эрталаб соат 7 гача тартибга келтиришлари керак. Кундузи эса, бу юмуш соат 3 дан 6 гача бажарилиши лозим. Иш куни саккиз соатни ташкил этади. 3-турар жойлардан фойдаланиш идораси (Чилонзор) бошлиғи Н. А. Серегин ўз навбатида шундай деди: «Бизда фаррошлар кундузи соат 1 гача ишлашади. Лекин биз соат 10—11 ларда ЖЭКка қарашли 5—10 фаррошдан атиги тўрттасини учратдик. Қолганлари эса, ўз уйларида дам олишарди.

Чилонзорнинг 7-кварталида жойлашган 3-ЖЭКка қарашли уйлар ҳақида анча илиқ гапларни айтиш мумкин.

ЖЭКда бешта фаррош етишмайди. Ифлослигидан киши дилини ранжитадиган баъзи бир территорияларда бу ерда жавобгар шахслар бириктирилмаган.

Ёш ишчи С. Ҳусанов ўзига ажратилган вазифани талаб даражасида бажарган деб бўлмайди. Е. Романова эса, йиғилган ахлатларни тротуар чеккасига уюб қўйган. Уни тегишли жойга олиб бориш эътибордан четда қолиб кетган. Х. Шокиров тозалаётган участкада ҳам аҳвол ёмон. Бу ерда ва М. Маҳкамовага ажратилган территорияда кўплаб ахлат уюмлари мавжуд.

Ҳ. Турсунқулов кўчасида ҳам ана шундай кўнгилсиз ҳолнинг гувоҳи бўлдик. Баланд бўйли иморатлардан бошланган кварталлараро йўлларда эса, ҳар хил шиша синиқлари, қоғоз ва бошқа кераксиз нарсалар ивирсиб ётибди. 53- ва 54-уйларнинг бурчагида жойлашган, унча катта бўлмаган хиёбонда ҳам юқоридагидек кўнгилсизликни кўрса бўлади.

Шаҳар турар жой бошқармаси ҳисобида ҳозирги вақтда 1700 дан ортиқ фаррош бор. Улар кварталлараро турар жой массивларини тозалашлари керак. Ҳар бир фаррош 1200—1300 квадрат метр территорияга хизмат кўрсатади. Аммо улар ўз вазифаларини ҳар хил бажаряпти дейиш мумкин. Масалан, Х. Абдукаримов, Е. Завас, В. Буличева, К. Брябриналар ўзларига ажратилган жойни ҳар доим тоза озода сақлайдилар. С. Гулец, Т. Мақсудхонова, П. Кармали каби қатор ишчилар ўз вазифаларини сидқидилдан бажармаганликлари учун ҳайфсан олишга улгурганлар (3-ЖЭК).

Москва, Ленинград каби қатор шаҳарларда фаррошлар — тозалик, озодагарчилик жонкуярлари деб ном олишган. Чиндан ҳам улар ўз территорияларини ҳар доим тоза тутишга эришиш билан бирга ён атрофларидаги уйларда яшовчи кишиларни яхши биладилар. Шу жойда тозалик бўйича тартиб-интизом ўрнатишда ҳам уларнинг хизмати катта.

Бундан ташқари районлар коммунал хўжалик бўлимлари ҳисобида турувчи фаррошлар ҳам анчагина. Улар ҳам шаҳарнинг марказий кўчаларини эрталаблари чангитишда ўз ҳиссаларини қўшиб келаяптилар. Масалан, Шота Руставели ва шунга ўхшаш қатор магистрал кўчаларда ана шундай тартибсизликлар натижасида ҳаво доим чанг бўлиб турганлигини кўриш мумкин. Фақат фаррошларгина Чилонзор ва Волгоград кўчаларидаги автобус бекатларида, троллейбусларни қайтиш ҳалқаларида ва йўлларда, шунингдек, турар жой уйлари атрофида мунтазам равишда уй рўзғор чиқиндилари тўпланиб ётганига жавоб бериши мумкин.

В. ЛАПИНА.

«САЁҲАТЧИ» КОНТЕЙНЕРЛАР

— Мана энди уни олиб кетиша олмайди,— деди Лёша амаки мамнуният билан қўлларидаги чангни қоқар экан.

У ахлат ташланадиган контейнерни электр устунига боғлаш учун деярли ярим соат овора бўлди. Ниҳоят, контейнер бизнинг уйимиз яқинида доимий қўним топди. Баъзи жойларда Лёша амаки сингари жонкуяр кишилар бўлмаганиданми ёки сим йўқлигиданми металл ахлат қутилари тез-тез жой алмаштириб туради. Айниқса, унинг «саёҳат»и кечаси авжига чиқади. Шундай оғир нарсани у ёқдан бу ёққа кўтариб юришга эринишмасмикин? Бир томони шароит ҳам мажбур қилади. Ахир 4—5 катта уйга баъзан битта қути бўлса, у ҳам тез-тез жойини ўзгартириб турса нима қилиш керак? Ҳар ким ҳам уни ўз уйига яқинроққа жойлаштиришга ҳаракат қилади. Аммо ҳамма ҳам Лёша амаки каби ёшлигида разрядли штангачи бўлган эмас. Яшчик йўқлигини кўргач, уни қидириб ўтиришмайди. Бироз ўйлаб туриб, эҳтиёткорлик учун атрофга қараб олишади-да, катта йўлнинг ўртасига ахлат тўкишади. Бундай уюмларни Юнусобод массивининг А-1, Б-1 ва бошқа кварталларида ҳар куни кўриш мумкин. Шу атрофда, трамвай линияси яқинидаги кичик жарлик эса микрорайоннинг ахлат тўкадиган жойига айланган. Ҳар қалай жарлик контейнер ёки «Автодормехбаза»нинг машинаси эмас —ҳамиша бир жойда туради.

Бундай ахлат тўкиладиган жойлар Чилонзорда ҳам бор. 16- ва 24-кварталлар бунга мисол бўла олади. Шунингдек, шаҳардаги бошқа жойларда, масалан, Каблуков кўчасининг Олой бозори яқинидаги қисмида ахлат уюмларини учратиш мумкин.

— Дастлаб қараганда бу майда иш бўлиб туюлса ҳам, жуда муҳим. Бир кунда «Автодормехбаза» ходимлари ўнлаб ана шундай ахлат уюмларини йиғиштириб оладилар. Лекин барибир уларнинг ҳаммасини йўқотишнинг имконияти йўқ. Ҳозир бизнинг олдимизга шундай вазифа қўйилган — контейнер олиб кетилгандан кейин ёки махсус машина келиб кетганидан сўнг ўша ерда бирорта қоғоз ҳам қолмаслиги керак. Ҳар бир машинада супургилар, ахлат қолдиқларини йиғиштириб олинадиган махсус жойлар бор. Афсуски, ҳали ерда чиқиндилар кўп қолади,— дейди шаҳар «Автодормехбаза» тресги бошқарувчиси М. Литинецкий.

Сабаби нимада? Ҳамма гап шундаки, шаҳарда, асосан микрорайонлар ичкарисида контейнерлар ўрнатиладиган ахлат йиғиштирадиган машиналар маълум пайтларда келиб тўхтайдиган махсус майдонлар деярли йўқ.

— Биз шундай таклиф билан икки йил олдин «Ташгипрогор» институтига мурожаат қилган эдик,— деб давом этади сўзида М. Литинецкий. Аммо институтда бундай «майда-чуйда» масалалар билан шуғулланишни эп кўришмаганга ўхшайди. Ҳар ҳолда қурилишлар ана шу муҳим элемент ҳисобга олинмасдан қурилмоқда.

Бу аҳволни яхшилаш учун ахлат йиғиладиган майдонларни аниқ белгилаб қўйиш керак. Шуни ҳам айтиш керакки, уларнинг жойи район турар-жой бошқармаси, санэпидстанция ва «Автодормехбаза» ходимлари билан келишилган ҳолда танланишиши керак. Бундай майдонларнинг ахлат чиқиндилари ёқилаётган болалар майдончаларидан узоқроқда бўлишини ҳам ҳисобга олиш лозим.

З. КРИВЦОВА,
Киров район советининг депутати.

МОНТАЖЧИЛАР РЕЖАСИ

Барча ҳамшаҳарларимиз қатори «Ташсантехгазмонтаж» тресги коллективи ҳам 20 апрель коммунистик шанбаликни намунали ўтказиш учун катта тайёргарлик кўрмоқда. Трест монтажчилари ҳамжиҳатлик билан ишлаб, меҳнат байрамида 42 минг сўмликдан ортиқ қурилиш-монтаж ишларини адо этадилар. Қизил шанбалик кунида 1700 га яқин монтажчи ва инженер-техник ходим юбилей объектларида меҳнат қиладилар.

400 бинокор эса шаҳримизни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари билан шуғулланади. Улар томонидан Қизил шанбалик кунида кўчалар атрофи ва хиёбонларга 500 туп дарахт кўчатлари ўтқазилади. 1,5 километр ариқ ва йўлкалар орасталанади.

Трест монтажчилари Қизил шанбаликда бажарилган иш ҳақининг 8 минг 500 сўмини беш йиллик фондига ўтказадилар.

Чилонзор райони ирригаторлари 8-кварталдаги канал қирғоқларига бетон ётқизиб хайрли иш қилдилар. Лекин, бу реконструкциянинг узоқ муддатга чўзилиши микрорайон аҳолисини ранжитмоқда. Қишдан бери қазиб чиқарилган тупроқ, бетон қотишмалари канал қирғоқлари бўйлаб ётибди, дарахт ва майсалар тупроққа кўмилиб қолган. Яқин атрофда яшовчилар йўл берк жойлардан ана шундай (суратдагидек) ўтишга мажбур.

● *Редакцияга хат*

Қувурни ким кўмади?

Юнусобод массивидаги Б-2 микрорайонида жойлашган 52-уйда яшаймиз. Уйимиз ёнидаги пиёдалар юрадиган йўлкадан доимий равишда ағдарма машиналар дарахтларни синдириб, чанг тўзон кўтариб қурилишга қатнашади. Аввало биз буни вақтинчалик ҳодиса деб ўйлаган эдик.

Лекин мана бир неча ойлар ўтдики, машиналар қатнови ҳамон давом этмоқда. Ваҳоланки, уйимиздан 30 метр нарида Чимкент тракти бор, машиналар шу йўлдан қатнаши мумкин эди. Аммо бу йўлдан ариқ ўтган. 38-ЖЭК ходимлари бу ерга қувур келтириб, ариқ ёнига қўйиб кўмишни унутиб кетишди. Қазиқ, қувур ўзидан ўзи керакли жойга тушармикан?

С. ЗМИЕВ.

Сувсиз ариқ

1968 йилда Стародубцев кўчасида қурилган бизнинг 204-уйимиз атрофида ажойиб боғ барпо бўлди.

Гап шундаки, уй қурилган пайтда хатога йўл қўйилган. Натижада уй ёнидаги ариқ сувсиз қақраб қолди. Ирригация тресги қақраган ариққа аллақачон сув келтириши лозим эди. Ахир бу иш уларнинг вазифаси-ку!

С. БЕЛЕНЬКИЙ.

Наҳотки...

Биз, Чилонзорнинг 9-кварталидаги 43-уйда истиқомат қиладиганлар бир неча йил илгари якшанба кунлари ҳашар йўли билан уйимиз яқинидаги сайхонликка анчагина дарахт экkан эдик. Тўрт йил ичида бу ер ростмана боққа айланди...

Аммо бу йил қўшни мактаб-интернат учун ётоқхона қурилиши бошландию, боғнинг шўри қуриди. Қурувчилар дарахтларни қўпориб, ўлда-жўлда ташлаб кетишди. Наҳотки яшил дўстларимизга шундай шафқатсизларча муносабатда бўлиш мумкин бўлса?

ПИСАРЕНКО, ЕВДОКИМОВ, САМОЙЛОВ ва бошқалар.

МАШИНАЛАР ВА ПИЁДАЛАР УЧУН

„...МАРКА 3-14» кварталида истиқомат қилувчи йўловчиларга кириш йўли нобоплик қиляпти. Бу кварталга Навоий кўчасидаги тор ва ингичка йўлдан кириб келишга тўғри келади. Бу йўл бир вақтнинг ўзида машиналарга кўча, йўловчиларга эса тротуар хизматини ўтамоқда. Ана шу ерда юқори тезлик билан учиб бораётган самосвалларни кўриш мумкин. Шоферлар йўловчиларни ё ҳурмат қилмайдилар, ёки кўча қоидаларини менсимайдилар, Ахир бу ердан ўтувчи йўловчиларнинг асоси мактаб ўқувчиларику.

Бизнинг кварталимизда махсус йўл ва тротуар қурилиши лойиҳалаштирилганлигини яхши биламиз. Лекин, қурувчилар лойиҳачилар кўрсатмаларини бажаришмади. Ўйлаймизки, қурувчилар йўл қўйган ана шу ноқулайликларга барҳам бериш мумкин. Бу ишга алоқадор бўлган ташкилотларнинг ходимларидан икки шингил эшитиш ҳам фойдали бўлур эди».

В. ҚУЗИБОЕВА.

* * *

Кейинги пайтда редакция уй-жой кварталларининг территориясида автомобиль транспорти ҳаракатининг мураккаблашиб бораётганлиги ҳақида шикоят қилиб ёзилган кўплаб хатлар олмоқда. Газетхонлар шаҳар қурилиши нормалари ва тавсияларига биноан уй-жой микрорайонларининг ичкарисида транспорт воситаларининг юришини чеклашни талаб қилмоқдалар. Амалда қандай манзара юз бераётир. Жойларда бўлиб, шу шикоятга эътибор қиладиган бўлсак, яққол манзарани кўрамиз. Таксилар, шахсий ва хизматчи енгил автомобиллар, арзимаган ёки кўп юк ортган машиналар квартал ичкарисидаги йўлларда «ўзи хон, кўланкаси майдон» бўлиб юрибди. Машиналар ҳайдовчилари бу йўллар пиёдалар учун ажратилганлигини мутлақо менсимайдилар. Газетхонлар квартал ичкарисидаги машиналар ва йўловчилар учун йўлларни алоҳида-алоҳида қуришни тавсия қилмоқдалар. Редакция шу муносабат билан «Ташгипрогор» институтининг мутахассисларига мурожаат қилди.

—Институтда транспорт йўллари ва пиёдалар йўлкаси ҳамма янги уй-жой районлари учун бир хил схемада тайёрланишини айтиб беришди. Қурилиш нормалари ва қоидаларига биноан транспорт йўллари ва пиёдалар йўлкаси кварталлар ичида қўшиб юборилади. Уй-жой биноларининг подъездига борадиган йўлка 2,5 метр, уй-жой биносининг ўзига борадиган асосий йўл эса 3—3,5 метр, уйлар группаси, болалар боғчаси, мактабларга олиб борадиган йўллар эса 3,5 метрдан 5 метр кенгликкача асфальтланади. Квартал ичкарисидаги йўллар фақат махсус машиналар — ахлат ташийдиган, сут, нон олиб келадиган ва «тез ёрдам» машиналари учун мўлжалланган. Ана шу йўллардан юк машиналари мебель олиб келиши мумкин. Квартал ичкарисига шахсий, хизмат енгил машиналари, таксиларнинг кириб бориши мақсадга мувофиқ эмас.

Лекин, ана шу машиналарга йўл таъқиқланган эмас. Такси машинаси йўловчиси билан уйнинг подъездига тўппа-тўғри кириб келаверади.

Архитекторлар ана шу нормалар бир мунча эскириб қолганлигини тан олишди. Лекин, шахсий машиналар парки ўсиб бораётганлиги ҳисобга олинмаётир. Чилонзор, Юнусобод массивларининг аҳолиси машиналар кўпайиб бораётганлиги муносабати билан йўлларга пўлат ва бетон тўсиқлар ўрнатмоқдалар. Бундай ўзбошимчалик ҳам яхши эмас. Махсус машиналар ҳар бир уйга, ҳар бир подъездга бемалол кириб бориши керак. Бизнинг фикримизча, давлат автомобиль инспекцияси ходимлари квартал ичкарисидаги йўлларга «кириш таъқиқланган» деган белгилар қўйиш ҳақида ўйлашлари керак. Квартал ичкарисида бўлар-бўлмасга пориллаб кириб келаётган машиналарнинг ҳайдовчиларини йўл ҳаракати қоидаларини бузувчилар сифатида жазолаш лозим. Квартал ичкарисидаги йўлларнинг хўжайини биринчи навбатда йўловчилар эканлигини унутмаслик керак.

А. Ҳолиқов расми.

С. ХОЛМИРЗАЕВ.

⊙ МАШИНАЛАР НЕГА УЗ ЖОЙИГА ҚАЙТИШМАЙДИ? ⊙ ТАРТИББУЗАРЛАР ЖАВОБГАРЛИККА ТОРТИЛСИН ⊙ БОҒ ЎРНИДА ГАРАЖ.

ҚАЕРДА ўйнамайлик, бизни ҳамма жойдан ҳайдашади. Фақат онда-сондагина футбол ўйнаймиз. Футбол учун қурган дарвозаларимизни бузиб ташлашади, баъзан тўпимизни ҳам ёриб ташлашади... Зерикканимиздан нима қилишимизни билмай камон, рогатка ясаб ўйнаймиз. — Миша ва Марина Ковалчуклар, Миша ва Леша Травкинлар, Юра ва Саша Юренковлар, Ринат Аксёнов, Юра ва Аза Шариповлар ва бошқалар ўз хатларида шундай деб ёзишганди.

ни пайхон қилишаяпти. Ҳовлига футбол дарвозаси қуришганда, хонадондаги кишилар чиқиб уни бузиб ташлашди. «Шовқин қилиб, қулоқни қоматга келтираяпсиз». Улар ҳам ҳақ, футбол ва волейбол сингари сершовқин ўйинларни махсус ажратилган майдонларда ўйнаш керак. Хўш, майдон бўлмаса нима қилиш керак? Эҳтимол яқин-атрофдаги кварталларда аҳвол яхшидир? Мана яна бир мактуб. «Биз ўз майдончамизга эга бўлишни жуда истаймиз, — деб ёзишибди Валера Иванов, В. Степанов, Д. Сайдаҳмедов, С. Кановалов, — унинг учун жой ҳам бор. Лекин бу ерга гаражлар қуриб ташланган. 3-ЖЭК ходимлари эса бизга ёрдам беришни исташмайди. Агар жой ажратиб беришса, майдончани ўзимиз ҳам қураверардик».

Яна болалар майдончаси ва гараж мавзуи. Уни қаерда жиҳозланган майдончага эга эдилар. Лекин уч йил ҳам ўтмасдан майдонча ўрнида гаражлар пайдо бўлди, қолган бўш жойлар эса панжара билан ўралган томорқаларга айлантирилди. Болаларни ҳовлидан ташқарига, кўчага, катталар кўзидан нарига суриб қўйишди: «Бу болалар меники эмас. Шундай бўлгач, билганини қилмайдими!» Баъзи кишилар шундай дейди-ю, кейин ёшлар катталарни ҳурмат қилмаётганлиги, безорилик қилишаётгани, подъездлардаги чироқларни синдириб кетишаётгани ҳақида нолишади. Бу болалар қаерда ўйнашни, кучларини нимага сарфлашни билишмаётганлиги натижаси эканлиги ҳақида эса ўйлашмайди. Микрорайонларни ободонлаштираётганда, гаражлар қурилаётганда болалар майдончаларини ҳам унутмаслик керак. Ахир, кичкинтойларимизнинг каттагина вақти қойил қолишади. Лекин яқинда бир киши келиб, менга: «Бу дарахтларни бошқа жойга кўчириш керак, мен 8-ЖЭК рухсатига биноан бу ерда гараж қураман», деб қолди.

Албатта, дарахтларни кўчириш қийин эмас, лекин улар яна кўкариб кетармикан? Бундан ташқари нима учун биз заҳарли газ ва бензин ҳиди билан тўлган ҳаводан нафас олишимиз ва мотор шовқинидан уйғонишимиз керак?

Александр Кузьмичнинг 8-ЖЭК ходимларига берган бу саволи жуда ўринли. Бундан ташқари меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг «Тошкентда жамоат тартиби, ободонлаштириш ва санитария қоидалари» ҳақидаги қарорида дов-дарахтларни, шу жумладан, қуриб қолган ва касалланганларини ҳам, кўчириб ўтказиш ва кесиш район Совети ижроия комитети ободонлаштириш бошқармасининг рухсатисиз тақиқланади, деб ёзиб қўйилган.

Болалар қаерда ўйнайди?

Адолатсизлик натижасида юзага келган болаларча ғазаб, болалар майдончасига эга бўлиш истаги уларни мана шу мактубни ёзишга ундаганди.

Чиндан ҳам 12-кварталдаги 15, 16, 17, 18-уйлар ёнида болалар яйраши учун дурустроқ жой йўқ. Шундай яқингина жойда яланглик бор. Лекин бу ерни ахлатдан тозалаб, футбол майдони барпо қилиш, горкалар қуриш учун ҳеч кимнинг ҳафсаласи йўқ. «Нима кераги бор ҳозир қуришни, —дейишади ЖЭКдагиларга бу ҳақда гапирсангиз. Яланглик ёнига уй қурилгач, майдонча ҳам ўшанда биратўласи қурилади...» Уйнинг пойдевори қурилганига эса бир неча йил бўлди. Ҳозирча ҳамон ҳеч қандай ўзгариш йўқ. Болалар ҳам тўп тепиб хумордан чиқишолмагач, подъездлардаги чироқларни синдиришаяпти, гулхоналарўйнашни билмаётган 1, 2, 10, 11-уйлардаги болалар кўтаришибди.

ЖЭКларда' ҳозир ҳамма жойда ташкилотчи педагоглар, район турар жой бошқармаларида эса ташкилотчи инструкторлар бор. Улар майдончаларда тарбиявий ва жисмоний тарбия ишлари билан шуғулланишлари керак. Уларнинг вазифалари ҳақида қоида ҳам бор. Чилонзор районида бундай майдончалар кўп. Улар яхшилаб тартибга келтирилган, бўялган, уларда тез-тез қизиқарли мусобақалар, ўйинлар ўтказиб турилади. Лекин Чилонзорнинг 7 ва 12-кварталларидаги болалар ёзган хат жуда ташвишли оҳангда.

1, 2-Қорақамиш массивларида ҳам аҳвол яхши эмас. Бу ердаги 25, 27, 28, 31-уйларга кишилар кўчиб кирган пайтда болалар яхшигина мана шу ерда ўтади-ку. Бу болалар ўзингизники эмас, ўзганики бўлганда ҳам улар ҳақида ўйланг, уларнинг кўнгилли ҳордиқ чиқариши ҳақида қайғуринг. Ахир, улар бизнинг келажагимиз-ку. ЖЭК ходимлари ҳам болалар майдончаларини ўз хусусий мақсадларини кўзлаб бузадиган кишилар билан қаттиқроқ гаплашишлари керак.

Афсуски, гаражлар кўкаламзорларга ҳам ҳужум қилаяпти.

Мен агроном-соҳибкорман,— деди Александр Кузьмич Коршунов. — 1970 йил кузида ўз подъездим қаршисидан ўтган ариқ ёнида кичкина боғ барпо қилдим. Ҳозир бу ердаги дов-дарахтлар уч ёшдан беш ёшгача етди. Бўш вақтларимда мана шу боғни парваришлайман. Ўтган-кетган кишилар мен бунёд қилган боққа ҳавас қилишади, у ердаги тартиб ва саранжом саришталикка

Коршунов яшайдиган 11-квартал билан ёнма-ён 12 квартал жойлашган. 15-уйнинг уй комитети раиси Н. А. Забродин кварталга машиналар кўп келиб-кетиши натижасида дов-дарахтларга шикаст етказилаётганлиги ҳақида ташвиш билан гапирди.

—Биз бу машиналарнинг номерини ёзиб ЖЭКга берамиз, лекин ҳеч қандай чора кўрилмайди, — дейди у.— Биз экаверсак, иккинчи томондан синдириб кетишаверса, қандай қилиб шаҳримизни чиройли қилиш мумкин.

Фактлар, фақат фактлар. Улар жуда кўп нарсани билдиради. Уларга қараб кўпгина ЖЭКлар яхши ишламаётганлигини, аҳолини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларига жалб қилмаётганлигини, айрим кишилар белгиланган тартибни бузиб, дуч келган жойга ахлат ташлаб, дуч келган жойга гараж қуриб олаётганликларини, дов—дарахтларни нобуд қилаётганликларини ва бошқа яна кўп нуқсонларни билиб олиш мумкин.

Н. ЮЖИНА.

Бу йил баҳорда Киров кўчасидаги эски бинолар ўрнида янги хиёбон ташкил этила бошланди.

СУРАТДА: пиёдалар йўлкасига бетон плиталар ётқизишга тайёргарлик кўрилмоқда.

В. Белоплотов фотоси.

Қилмишига яраша...

Ҳар бир онгли ҳамшаҳримиз Тошкент мамлакатимизнинг энг гўзал шаҳарларидан бирига айланиши учун меҳнат қилмоқда. «Узбекэнергоремонт» муассаси коллективининг бу борадаги юксак активлиги мақтовга сазовор. Қурувчилар 1972 йилда Киров районида муассасанинг тўрт қаватли инженерлик лабораторияя корпусини фойдаланишга топширишган эди. Аммо бино атрофи турли хил чиқиндилар, металлом уюмлари билан тўлиб—тошган эди. Бу ахлат уюмларининг ҳаммаси шанбаликлар давомида олиб чиқиб кетилди. Хуршид кўчаси тартибга келтирилди, кўплаб дарахт ва гул кўчатлари ўтқазилди.

Обсерватория кўчасидаги 41-уйда яшовчилар ўз ҳовлиларини ободонлаштириш учун кўпгина ишларни амалга оширишди. Уларнинг ҳовлиси файзли хиёбонни эслатади.

Лекин шаҳримизда шундай кишилар ҳам учрайдики, улар ободонлаштириш ишларида қатнашмайдилар, бунинг устига ниҳолларни синдириб зарар етказишади. Айниқса, «яшил дўст»ларга моллар катта зарар етказади. Тошкент шаҳар ижроия комитетининг 1972 йил 20 июнь қарорида ҳайвонларни сақлаш қоидалари кўрсатиб берилган. Молларни кўчаларда, хиёбонларда, майдонларда ва жамоат ҳовлиларда боқиш қатъиян тақиқланган. Ҳайвонлар улар учун мўлжалланган махсус биноларда сақланиши ва белгиланган миқдордан кўпайтирилмаслиги лозим. Лекин айрим кишилар бу қоидаларни қўпол равишда бузишмоқда. Улар шаҳарни янада обод ва гўзал қилиш учун ҳаракат қилаётган кишиларнинг меҳнатини оёқ ости қилишмоқда.

Киров районидаги Водопадная кўчасида бўлсангиз бу ерда моллар бемалол ўтлаб юрганини кўриш мумкин. 61-уйда яшовчи Х. Зайниддинова ўз қўйларини йўл бўйлаб боқади. У ўз уйи ёнида ҳайвонларни боғлаб қўяди, натижада бу ерда гўнг уюми пайдо бўлаяпти. Сигирларнинг бута ва бошқа кўчатларни синдириб еяётгани уни ташвишлантирмаяпти ва ҳ. к.

Озарбайжон кўчасидаги 65-уйда яшовчи Т. Худойберганов кўчани мол сақланадиган жойга айлантириб юборган. У қўшниларининг шикоятларига эътибор бермаяпти. Чинобод кўчасидаги 8-уйда яшовчи Х. Нуруллаева қўшни корпус яқинида товуқхона қурган. Янги товуқхонага қўйиб юборилган товуқлар қоқолашиб шовқин солишади. табиийки, санитария қоидаларидан уларнинг хабари йўқ. Товуқлар ҳовли бўйлаб юриб, гуллар ва бошқа ўсимликларга қирон келтираяпти. Аммо бу уй паррандаларининг эгаси Х. Нуруллаева Киров район ижроия комитети маъмурий комиссиясининг қарорига биноан ўн сўм жарима тўлади. Унга тез кунлар ичида товуқхонани йўқотиш топширилди.

Район ижроия комитетлари «яшил дўст»ларни пайҳон этувчиларга қарши курашни кучайтиришлари, қоидабузарларни жавобгарликка тортишлари лозим.

М. ЗАХАРЯН.

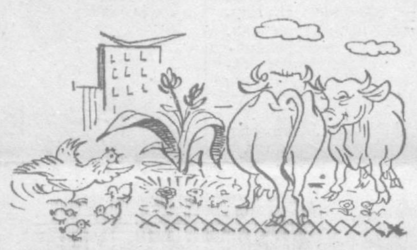

А. Холиқов расми.

БУГУН ВА ЭРТАГА „ЗАНГОРИ ЭКРАН"ДА

18 АПРЕЛЬ — ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 17.00 СССР Фанлар Академиясининг мухбир-аъзоси В. Г. Афанасьев телетомошабинлар саволларига жавоб беради. 17.30 «Шахмат мактаби». 18.00 Янгиликлар. **Тошкент кўрсатади.** 18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Касбим-фахрим». Жиззах областидан олиб кўрсатилади (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 18.50 Миллионлар ленинча университети. «КПССнинг халқаро фаолияти — ташқи сиёсат ленинча принципларининг ҳаётга татбиқ қилинишидир». **Тошкент кўрсатади. Узбек тилида:** 19.20 Ўн минут музика. 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 19.45 Чорвачилик — зарбдор фронт. 20.00 Рангли телевидение. Гўзал ансамблининг концерти. 20.35 «Ахборот» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 20.55 Рангли телевидение. Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. СССР—ЧССР терма командалари. Финляндиядан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтларида янгиликлар. 23.15 Рангли телевидение. «Қўшиқлар, романслар, вальслар». 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.30 Рангли телевидение. Хоккей бўйича жаҳон чемпионати Швеция — Финляндия терма командалари. Финляндиядан олиб кўрсатилади. 02.45 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.10 Рангли телевидение. Ўқувчилар учун. «Қўшиқларимиз, парвоз қил». **Тошкент кўрсатади.** 18.50 «Ҳаракат хавфсизлиги учун» (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 19.20 Б. Горбатов. «Замондошларим». Телевизион спектакль премьераси. 2-қисм. **Тошкент кўрсатади. Узбек тилида:** 20.55 Амин Умарийнинг адабий портрети. 21.35 Симфоник куйлардан концерт. 22.10 «Халқа». Бадиий фильм.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

19 АПРЕЛЬ — ЖУМА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.00 Кўрсатувлар программаси. 12.05 Рангли телевидение. Эрталабки гимнастика машғулотлари. 12.20 Янгиликлар. 12.30 «Совет характери». Телевизион очерк. 13.00 «Туркментелефильм» студиясининг ҳужжатли фильмлар программаси. 14.00 Рангли телевидение. Ўқувчилар учун. «Қўшиқларимиз, парвоз қил». 14.40 ВЛКСМ XVII съезди олдидан. 15.25 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 16.50 Кўрсатувлар программаси. 16.55 Совет географларининг янги тадқиқотлари. 17.35 «Биз табиат билан дўстмиз». 17.55 «Сўз олимларга». Академик А. П. Виноградовнинг чиқиши. 18.10 Рангли телевидение. Ўқувчилар учун. «Санъат усталари — болаларга». **Тошкент кўрсатади.** 18.40 Кўрсатувлар программаси. 18.50 «Генерал Топтигин». Болалар учун қўғирчоқ фильм. **Рус тилида:** 19.05 «Дирижёр бугун сиз билан». Музикали кўрсатув. 19.45 «Ахборот» информацион программаси. 20.00 «Идеология ва ҳаёт». Телевизион журнал. **Узбек тилида:** 20.30 Ўн минут музика.20.40 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига. «Бунёдкор» программаси. 21.55 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.40 Москва ва москвaликлар. 19.10 Янгиликлар. 19.20 Рангли телевидение. Болалар учун. «Ҳар расмда қуёш акси бор». 19.35 СССР Олий судининг 50 йиллиги олдидан. Кўрсатувда СССР Олий судининг раиси Л. Н. Смирнов иштирок этади. 20.05 «Барчасига жавобгар». Бадиий фильм. 21.30 Рангли телевидение. Рақс зали. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Ҳужжатли фильмлар экрани» (ўзбек тилида).

Учинчи программа. 18.00 дан Тошкент кўрсатади.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 20|IV да **Жизель**, 21|IV да **Этик кийган мушук** (кундузи), **Севги ва қилич** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18|IV да **Абу Райҳон Беруний**, 19|IV да **Йўқолган узук**, 20|IV да **Комиссия**, 21|IV да **Йўқолган узук** (кундузи), **Тарих тилга кирди** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18|IV да **Хотинимнинг эри**, 19|IV да **Олифта**, 20|IV да **Ҳижрон**, 21|IV да **Олифта** (кундузи), **Фарғона тонг отгунча** (кечқурун).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИНИНГ

КООПЕРАТИВ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1974—1975 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти IV разрядли ошпаз-кулинарлар, IV разрядли официантлар, саноат ва озиқ-овқат магазинлари учун сотувчилар, озиқ-овқат магазинлари учун контролер-кассирлар, заготовителларни тайёрлайди.

ЎҚИШ МУДДАТИ: ошпазлар ва официантлар тайёрловчи бўлимда — 2 йил; сотувчилар, контролер-кассирлар ва заготовителлар тайёрловчи бўлимда— 1 йил;

БИЛИМ ЮРТИГА ЎҚУВЧИЛАР ИМТИҲОНСИЗ, СУҲБАТ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бир йиллик ўқишга 8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган ёши 17 дан кам бўлмаган йигит ва қизлар, икки йиллик ўқишга ёши 16 дан кам бўлмаган йигит ва қизлар қабул қилинади.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР 15 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мандат комиссияси 24—25 августда ишлайди.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш зарур: директор номига ёзилган ва танланган мутахассислик кўрсатилган ариза, 8 йиллик мактабни тугатганлик тўғрисида гувоҳнома ёки аттестат, 286-форма бўйича медицина справкаси, 4 дона фотосурат (3x4 см), меҳнат стажига эга бўлганлар меҳнат дафтарчаси, райпотребсоюз ёки районнинг йўлланма хати, турар жойидан справка.

Туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Ўқишга қабул қилинганлар умумий асосларда стипендия билан таъминланадилар.

Билим юртидаги ўқиш муддати узлуксиз иш стажига қўшилади.

Мурожаат учун адрес: 700056, Тошкент шаҳар, Циолковский кўчаси, 325-уй.

«Главташкентстрой» «СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» ТРЕСТИНИНГ 8-МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИЛГАН БОШҚАРМАСИ

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда башняли кран машинистларини тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Камида 8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 18 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Машғулотлар рус тилида олиб борилади.

Ўқиш муддати — 3 ярим ой.

Ўқувчиларга — 75 сўм стипендия берилади.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 19-уй. Ўқув комбинати («Радость» магазини қаршисида).

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ТАШТЕКСТИЛЬ-ШВЕЙТОРГ»НИНГ 12-МАГАЗИНИДА (Навоий кўчаси, 8-уй)

25 АПРЕЛДАН 1 МАЙГАЧА

«ЮЛДУЗ» тикувчилик фирмасида ишлаб чиқарилган эркаклар костюмларининг

САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

САВДО-КЎРГАЗМАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

«Узсантехгазмонтаж» трестининг

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

Тошкент шаҳрида ишлаш учун слесарь-сантехниклар, электр пайвандчилар, газ пайвандчилар, автокранчилар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй—Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга мурожаат қилинсин.

КВАРТАЛЛАРДА „ТУНОВЧИ" МАШИНАЛАР

«Яна шовқин! Тушимизга ҳам кирмайди ором» — А. Блок шеъридан бироз ўзгартирилган ҳолда келтирилган бу сўзлар мазкур мақолада атай келтирилган эмас. Шаҳар давлат автоинспекциясига ва редакциямизга пойтахтимизнинг турли кварталларида яшовчи газетхонлардан кўплаб ташвишли сигналлар келиб турибди. Уларнинг аксарияти қуйидагича мазмунда бўлади: «Уйимиз деразалари остида ўз машиналарини қолдирувчи ҳайдовчилардан бизларни қутқаринглар...», «Автомобилларнинг қулоқни қоматга келтирувчи сигнали ва моторларнинг шовқин-сурони дастидан кундузи ҳам, кечалари ҳам ҳаловатимиз йўқ...», «Бу тартибсизликларга қачон барҳам берилади?..».

Мактубларни кўздан кечирган сари уларнинг адреслари ўзгаради. Юнусобод, Қорақамиш, Чилонзор... Бироқ уларнинг мазмуни ўзгармайди.

Чиндан ҳам оромини йўқотган бу кишиларнинг ҳақли эътирозларига шубҳаланмаса ҳам бўлади. Пойтахтимизнинг энг йирик районларидан бири бўлган— Чилонзорда ўтказилган рейд натижалари бу фикримизни яна бир бор тасдиқлайди.

...Соат тунги ўн икки. Еттинчи кварталдаги 44-уй ёнида УАЗ-469 78-16 ТНЖ машинаси мотори ишлаб турибди. Бу республика Тайёрлаш министрлиги Тошкент базасиники. Автомашинанинг йўл варақасида кўрсатилишича у аллақачон гаражда бўлиши лозим. Ҳайдовчи А. Авезовни буёққа нима бошлаб келган дейиш мумкин? Унинг айтишича, акасини кўргани келган эмиш. Табиийки, у бу ерда яшовчиларнинг тинчлигини бузмаслик ҳақида ўйлаб ҳам кўрмаган.

Кварталлараро кичик йўллар билан бу ерга РАФ 16—73 ТНВ автобуси келиб қолди (Аэропорт автобазасиники). Ҳайдовчи қўлидаги йўл варақасига кўра, ҳаммаси жойида. Лекин шуниси қизиқки, юқорида номи тилга олинган бу обрўли ташкилотнинг айрим ходимлари қинғир иш билан шуғулланса! Нега деганда машинада 25 килограмм гўшт бор эди. Машина ҳайдовчиси Д. Содиқов уни тунда Аэропорт ресторани ходимларига улашиб юрарди.

Яна бир тунги «меҳмон» 20-кварталнинг 27-уйи деразаси остида пайдо бўлди. У ҳам кичик автобус бўлиб, ЎзССР Алоқа министрлигининг 143-автобазасига қарашли. Унинг ҳайдовчиси Александр Каракаш бу ерга ўз қаллиғи билан ярашгани келибди. Шофёр йигитнинг қувончи чексиз. Севиклиси ҳам уни кечирибди. Бироқ, у эрталаб соат 6 да жўнаб кетаётиб, кўпчиликнинг ширин уйқусини бузиб юборди. Унинг гуноҳини бу ерда яшовчилар кечирармикан?

— Бу қанақа айб бўлибди, — дейди ҳайдовчи Александр Каракаш ГАИга чақирилганда пинагини бузмай.

Унинг қаровсиз қолдирилган «ГАЗ-51-а» 46-98 ТНЖ юк машинаси саккизинчи кварталдаги 10-уй олдида тунги соат 12 да қўлга олинди.

Шундан орадан 15 минут ўтар-ўтмас «Ташкентдорстрой»-трестининг 46-автобазасига қарашли 46-76 ТНЖ юк автомашинасини ҳайдовчи В. Пекшин қаровсиз қолдиради. 101-мактабнинг 8-синф ўқувчиси К. Дровиненко бундан фойдаланиб, машинани 20-квартал олдидан ҳайдаб қочади. Тасодиф билан машина қаршисидан келаётган транспорт билан тўқнашмай, сим устунга урилиб тўхтаб қолади.

Қўрққанидан ўзини йўқотаёзган Колядан «Нега бундай қилдинг?» деб сўралганда, у жавоб беролмади. Шунинг учун ҳам буни изоҳлаб ўтиришга унчалик эҳтиёж бўлмади.

Машина кабинаси текшириб кўрилганда, ундан ортиқ тайёр йўл варақалари чиқиб қолдики, у чиндан ҳар бир кишида шубҳа туғдиради. Ана шу варақалардан фойдаланиб, ҳайдовчи Пекшин бир неча кун мобайнида суткасига 17 соатдан, яъни эрталаб 6-дан 23 гача «ишлаб» келган. Назоратнинг йўқлиги, айрим автомобиль хўжаликлари раҳбарларининг «саҳий»лигидан фойдаланган ҳайдовчилар тўлдирилмаган йўл варақаларини олишади. Улар варақаларни кўнгил қумсаган вақтда тўлдириб, автомашиналардан ўз шахсий мақсадлари учун, тўғрироғи, пул топиш йўлида фойдаланадилар.

Пекшинга ўхшаш ҳайдовчиларни кўплаб мисолга келтириш мумкин. Чунончи, Бекобод АТК—3 ташкилотига қарашли УАЗ—452 «15—80 ТШЖ» машинасини олиб кўрайлик, У кеч соат 19 да гаражда бўлиши лозим эди. 12 апрелда бу «одат» такрорланиши зарур эди.. Бироқ шу куни эрталаб машина гараждан чиқмади. Уни ахтариш ҳам фойдасиз эди. 11 дан 12 апрелга ўтар кечаси бу машина ярим тунда Чилонзорнинг 6-кварталида турар эди. Ана шу икки кун учун муҳрланган ва имзо чекилган йўл варақаси ҳайдовчи Ж. Мамажонов чўнтагида эди. Бундай мисолларни унинг «фаолияти»дан кўплаб келтирса бўлади.

Ҳозир шаҳарда кўкаламзорлаштириш икки ойлиги давом этмоқда. Ҳар бир шанбалик ва якшанбаликда минг-минглаб кишилар фаол иштирок этяпти. Уларнинг ягона мақсади Тошкентни боғ-роғлар шаҳрига айлантиришга қаратилган. Ҳамшаҳарларимизнинг бу соҳадаги хайрли ишлари самараси «чақирилмаган меҳмон»ларнинг айби билан тунлари нобуд бўляпти. Улар эрталаб жўнаб кетишганда кварталлараро пиёдалар йўлкалари, уйларнинг подъездларида синган ниҳоллар ва лой уюмлари қолади. Турли суюқ ёнилғилар, газ ҳидидан ёш кўчатларнинг заҳарланганини айтмаса ҳам бўлади. Бу ҳам майли эди-я, кишиларнинг ороми бузилганига ачинмасдан бўлмайди.

Бу иш учун асосан ким айбдор? Ҳайдовчиларми? Ҳа. Бироқ биргина улар эмас.

«Йўл ҳаракати қоидалари» китобида транспорт билан боғлиқ бўлган барча шахсларга тааллуқли XIII боби бор. Унда транспорт воситаларидан фойдаланувчи мансабдор ва бошқа жавобгар шахслар қуйидагиларга мажбурдир:

—Ҳайдовчининг хизмати вақтида ва гаражга ўз вақтига қайтиши устидан назорат ўрнатилиши лозим.

—Транспорт воситаларидан фойдаланишга уларни ажратилган махсус жойлардан бошқа ерларда сақлашга йўл қўймаслик лозим. Ҳаракат қоидаларини бузган ҳайдовчилар жазоланадилар. Буни раҳбарлар унутмаслиги керак.

Рейд бригада аъзолари:

М. ТАТАРНИКОВ—шаҳар ижроия Комитети ички ишлар бошқармаси ГАИси агитация ва пропаганда бўлими инструктори.

В. ШАПИРО —жамоатчи автоинспектор.

Ю. ЗУБОВ, С. ПОПОВ — Чкалов номли Тошкент авиация заводи комсомол оператив группаси аъзолари.

Рейд материалини **Л. ОФФЕНГЕНДЕН** тайёрлади.

СУРАТДА: 19-кварталдаги турар-жой биноси подъездидаги «транспорт бенати».

М. Татарников фотоси.

⊙ СПОРТ

Очколарни бўлишиб олишди

«А» класс биринчи группа эркаклар командалари ўртасида XXXXI СССР чемпионати ўйинлари давом этмоқда. Тошкент Давлат университетининг баскетболчилари куни-кеча «Ёшлик» спорт аренасида Краснодарнинг ДСК командаси билан икки учрашув ўтказдилар. Биринчи ўйинда ҳамшаҳарларимиз катта устунлик билан ғалаба қозонишди— 84:62.

Такрорий беллашувда ҳам «Университет» сўнгги дақиқаларгача пешқадамлик қилиб келди. Учрашув тугашига 5 секунд қолганда улар 83:82 ҳисобида олдинда эдилар. Аммо меҳмонларнинг энг сўнгги дақиқадаги муваффақиятли ҳужуми уларга ғалаба келтирди — 83:84.

Ҳозир ана шу икки команда 21 тадан очко тўплаб турнир жадвалида 3—4 ўринларни эгаллаб туришибди.

Боксчиларимиз муваффақияти

Л. А. Сопливенко хотирасига бағишланган соврин учун анъанавий Бутуниттифоқ очиқ шахсий биринчилик мусобақаларида иштирок этган республикамиз «Динамо» жамиятининг боксчилари Львов шаҳридан қайтиб келишди. Чарм қўлқоп усталаримиз турнирда муваффақиятли қатнашиб олти марта ҳурмат супачасига кўтарилишди.

Ҳамшаҳарларимиз И. Абдуқаюмов 75 килограммгача бўлган вазн тоифасида ва А. Грибов 67 килограммгача бўлган вазн тоифасида турнир ғолиби бўлишди.

Редактор ўринбосари М. С. КАРИМОВ.

Тошкент оқшоми 4 бет.

18 АПРЕЛЬ, 1974 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ,

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42.

Р—03400. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр—3086.